

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišтво:
Ljubljana, Prečernova
ul. št. 54. Telef. št. 36

Podružnici:
Maribor, Barvarska ul. 7
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri poštn. čekov.
zavodu šte. 11.842.

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 20— Din
za inozemstvo 30—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72.

Ljubljana, 19. julija.

V Beogradu je nastala absurdna situacija. Opozicijski blok, ki je proglašal radikalni režim za nesrečo države, se na vso moč trudi, da bi ustvaril — homogeno radikalno vladno, šef radikalne stranke gosp. Pašić pa se na vso moč brani take vlade!

Avtor te abstruzne kombinacije je dr. Korošec. V svetem strahu pred volitvami in v strastni želji, da bi klerikalci dobili še enkrat Slovenijo v svojo pest, je klerikalni voditelj skonstruiral sledečo formulo: Med radikalni in opozicijskim blokom naj se preko klerikalnega kluba napravi «delovna koalicija». V novo vladno naj bi vstopili poleg radikalov le klerikalci. Dr. Korošec prigrvarja jednim Davidovičevcem, ki obupani in razočarani ne vedo, kaj bi počeli, naj ga sprejmejo za svojega mandatarja. Radikalni namreč z Davidovičevcem ne oboje, pregloboka so nasprotstva med tema dvema srbskima skupinama. Davidovič zopet se boji, da ga razvaline opozicijskega bloka pokopljejo popolnoma, ako se ne posreči bloku vsaj en uspeh: da je zrušil sedanjo vladno. In zato je celo pripravljen podpirati vladno, iz katere bi bil izključen in v kateri bi imeli njegovi glavni nasprotniki radikalni še posebej drugačno moč, nego sedaj, ko se samostojni demokrati brigajo tudi za one, ki jih formalno zastopa še gosp. Davidovič s svojimi tovariši. Moralni debata Davidovičeve politike je popolna. Samostojni demokrat je namreč ni mož očitati izdajstvo, ker so šli v narodno koalicijo z radikalni, sedaj je sam pripravil služiti koaliciji, ki v bistvu ne bi bila nič drugega nego homogeni radikalni režim s klerikalno-separatističnim priveskom.

Iz Davidovičeve nesreče kujejo klerikalci svojo srečo. Dr. Korošec draži ambicije gosp. Jovanoviča in poskuša kaptivirati nekatere radikalne politike s tem, da jim ponuja politiko slobodne roke proti srbskim demokratom, prepričana na pristo razpolago vso državo izveniši Slovenijo, katere eksploatacija je edini njegov pogoj. Priznavamo, da so ti predlogi z radikalnega partijskega stališča vabljivi in da je v radikalni stranki nekaj politikov, katerim bi se dopadla obnovitev Markovega režima in povrh še njega utrditev potom vsaj za nekaj tednov zasigurane parlamentarne večine. Na žalost izgleda, da se gosp. Jovanoviča udaja sirenskim glasovom klerikalnih vsiljivcev. Toda Koroščeva formula je že na sebi preveč izumetničena, da bi mogla dovesti do realnega rezultata.

Stari preizkušeni Pašić odločno odklanja eksperimente, ki bi morda trenutno prinesli njegovi stranki partizanski uspeh, ki bi pa trajno oskodovali ideje in interese, ki so nad vsako stranko. On trdno vztraja pri spoznanju, da bi pomenila vsaka druga kombinacija nego je sedanja narodna koalicija, koncesije federalističnemu navalu in umik države pred elementi, ki so sovražni narodnemu in državnemu edinstvu. In tako je Pašić proti poslovni vladi, akoravno bi v taki vladi imela njegova stranka večjo moč nego v sedanji. Na intrige, ki so se pojavile za njegovim hrbtom, je Pašić odgovoril s sklicanjem razširjenega glavnega odbora svoje stranke, zavedajoč se, da bo ta najvišja politična instanca NRS v polnem obsegu odobrila njegovo politiko.

Da se absurdnost situacije pritira do rahunca, predstavitelj slovenskih radikalov na vso moč pomaga pri klerikalni intrigi proti šefu lastne stranke. Res je, da je dr. Ravnihar radikal žele od večera, a vendar razumemo indignacijo, s katero je ogromna večina radikalnih politikov sprejela to čudovito intervencijo. Razumemo to indignacijo in jo v polni meri delimo kot naprednjaki, menimo pa, da bi se predvsem iz vrst slovenskih pristašev NRS morala pojaviti ostra reakcija proti poskusu, da se s pomočjo slovenskih radikalov spravi naša ožja domovina znova pod klerikalno kopito.

Dosedanji dogodki so le priprava na odločitev. Vlada je sklenila, da napravi pristo pot vsakemu poskusu, ki bi mogel dokazati, da njeno stališče ni pravilno. Gosp. Jovanovič danes še ni dobil mandata, jutri ga more dobiti, ker bo Pašić - Pribičević kabinet podal ostavko.

Odgovor, ki ga dobi gosp. Jovanovič od gosp. Pašića in gosp. Pribičevića pa se bo glasil enako in odločno. Ne dvomimo prav nič, kako bo končala Jovanovičeva uloga.

Svetovnoznana športna in dirkalna Peugeot - kolesa so dospela. Dobavna po najnižji ceni v tovarniški zalogi O. Zužek, Ljubljana, Sočna ulica 11. 3390-g

Pašić odločno odklanja blokove špekulacije

POPOLNA SOLIDARNOST NARODNE KOALICIJE. — JOVANOVIČEVE AVDIJENCE IN TEŽKOČE. — VLADA BO DANES DEMISIJONIRALA.

Beograd, 19. julija. p. Politični položaj se razvija danes v znamenju pričakovanja, ali se bo posrečilo g. Jovanoviču koncentracijski mandat za hrbtom g. Pašića. Pašić vztraja v svoji odločitvi in je zelo bojevit. Iz njegove najožje bližine se doznava, da se namerava Pašić najodločneje upirati vsaki kombinaciji, ki ne bi bila v znaku volitev in da ostaja zvest pogodbi s samostojnimi demokrati. Danes je konferiral Pašić dvakrat s Pribičevićem o političnem položaju. Vaš dopisnik doznava, da se je v teh porazgovorih ugotovila popolna soglasnost med Pribičevićem in Pašičevo skupino, ki gre za tem, da ostaneta obe stranki skupno na vladi, ali pa gresta skupaj v opozicijo.

Z veliko nestrpnostjo pričakuje politična javnost odločitev radikalnega kluba, ki ima odobriti akcijo Pašića. Iz vrst radikalnih poslancev se čuje, da obsoja velika večina postopanje g. Jovanoviča in odobrava akcijo Pašića in da bo glavni odbor soglasno odobril politiko Pašičevo.

Zanimiva in značilna je izjava, ki jo je podal danes ministrijski predsednik Pašić svojemu ožjemu prijatelju radikalnemu poslancu C.: Preživel sem — je rekel Pašić — že mnogo večje in težavnejše krize, kakor je ta. Globoko sem prepričan, da sta pot in pravec moje politike edino dobra za državo in tudi za radikalno stranko. Od tega pravca ne odstopam. Ako bi hoteli moji tovariši drugam, me morajo preje odstraniti.

Beograd, 19. julija. p. Potek današnjih dogodkov je sledeči: Ob 8.30 dopoldne se je vršila v kabinetu notranjega ministra dr. Srškića konference, katero so se udeležili predsednik skupščine Jovanovič in ministri dr. Srškić, Krsta Miletić, Ninčič in Trifunović. Potem je šel g. Jovanovič v zbornico in se je razgovarjal s podpredsednikom Dragovičem in Bakičem, ministrom Vukičem in posl. Pelešom. Medtem so se sestali voditelji opozicije Davidovič, dr. Korošec, dr. Spah in Kovačević. Po seji so izjavili načelniki bloka, da ostaja opozicija enodušna v vprašanju vodstva notranje politike in da vstopijo v morebitno koncentracijsko vladno le klerikalci. Šefi bloka niso hoteli dati nikakega odgovora na vprašanje, kako stališče nameravajo zavzeti do radičevcev, odkar je objavil Radić svoj vstop v moskovsko internacijo.

Ljuba Jovanovič je šel ob 10. na dvor ter ostal v avdijski do 11.10. Danes se je govorilo, da je predložil sinoči Pašić pismeno ostavko kabineta. Ta vest se danes na pristojnem mestu demantira.

Kakor se doznava, je kralj vprašal gospoda Jovanoviča, ali bi bil pripravljen prevzeti sestavo koncentracijske, odnosno poslovne vlade. Jovanovič je odgovoril, da se mora najprej posvetovati s svojimi prijatelji.

Klerikalci vsiljujejo homogeni režim

KOROŠČEVA FORMULA. — DAVIDOVIČEV MORALNI DEBACLE. SLOVENSKI RADIKALI PROTI PAŠIČU.

Beograd, 19. julija. p. Konceptija, ki jo na vso moč torstrajo klerikalci predvideva v stvari obnovitev homogenega radikalnega režima. Pogoji, ki jih je stavil dr. Korošec Jovanoviču za morebitni vstop v vladno pod njegovim predstvom, vsebujejo, kakor se doznava, zahtevo, da dobe klerikalci slobodne roke v Sloveniji, dočim so sicer opustili vse programske zahteve klerikalne stranke. Zlasti so pristali na to, da se uvede vidovdanska ustava, da se razdeli Slovenija na dve oblasti in da se popolnoma likvidira pokrajinska uprava v Ljubljani. Klerikalci zagovarjajo tudi, da bi dobil v takem kabinetu mesto dr. Ravnihar in sicer brez portfelja in brez prave

Delegacija za pogajanja z Avstrijo

Beograd, 19. julija. p. Na predlog trgovskega ministra dr. Krizmana so bili nocoj določeni za člane naše delegacije za pogajanja glede sklepa trgovinske pogodbe z Avstrijo isti gospodje, ki so se pogajali z Italijo. Edina izprememba obstoja v tem, da je bil za predsednika delegacije imenovan dr. Miroslav Ploj, naš član reparacijske komisije v Parizu in bivši veliki župan mariborski.

NOVA CARINSKA TARIFA.

Beograd, 19. julija. r. Generalno ravnanje carin je izdelalo novo, carinsko tarifo, ki stopi takoj v veljavo, čim jo sprejme ministrijski svet po rešitvi krize.

Po povratku z avdijske in popoldne je Jovanovič razpravjal z ministri Srškićem, Miletičem, Ninčičem in Trifunovićem, ki so se nato podali k Pašiću. Pri tej priložnosti je izjavil dr. Ninčič novinarjem. Jovanovič od kralja ni dobil mandata, ampak le misijo, da prouči položaj, ali ne bi bila mogoča kaka kombinacija za sestavo delovne vlade. Zanimivo je, da Jovanovič Pašića ni posetil.

Zvečer od 18. do 20.30 je bila seja ministrskega sveta, ki se je bavila izključno z notranjo situacijo. Po seji je izjavil minister Trifunović, ki ga smatrajo za prijatelja Jovanoviča in ki je bil prej pristajatelj koncentracijske vlade, vašemu dopisniku, da ima koncentracijska vlada zelo malo izgledov in da je pričakovati, da se bo položaj razvil z volilnim mandatom.

Zvečer od 19.30 do 20. je kralj zopet sprejel Jovanoviča, ki je potem imel konferenco z min. Ninčičem in Trifunovićem. O svoji avdijski Jovanovič ni hotel dati nobene izjave. Raznesla se je govorica, da je kralju sporočil, da bi zadela njegova mislija na nepremagljive težkoče.

Beograd, 19. julija. r. Po nocojšnji seji ministrskega sveta je izjavil Pribičević novinarjem, da vlada še ni v ostavki in da misli Pašić zaprositi jutri za avdijske pri kralju in mu predložiti pismeno demisijo kabineta.

Beograd, 19. julija. p. Iz radikalnih krogov doznava vaš dopisnik, da ima radikalni klub svojo sejo v sredo, v četrtek pa se bo vršila seja širšega glavnega odbora radikalne stranke, katere se udeležijo delegati vseh organizacij NRS iz države.

V vseh političnih krogih se sedaj mnogo govori o pismu Radića glede vstopa v moskovsko kmečko internacijo. Radikalci in samostojni demokrati stoje na stališču, da bi bilo popolnoma absurdno govoriti o kakršnikoli kombinaciji s strankami opozicijskega bloka, dokler se te grupe bloka javno ne odrečejo radičevcem.

Beograd, 19. julija. r. «Beogradske Novosti» prinašajo danes članek o koncentracijski vladi, v katerem pravijo: »Kombinacija z g. Jovanovičem ali katerakoli druga kombinacija za sestavo poslovne vlade se je zopet pokazala kot popolnoma nemogoča. Radikalni klub je popolnoma enodušen, kompakten in je trdno s Pašičem, ker pozna odločno voljo naroda, da je treba končati dolgotrajno krizo, ki ovira vse gospodarsko življenje. Vsi radikalni polenci smatrajo kot edini izhod iz krize, ki že vsem preseda, apel na narod in na voljo prebivalstva.

List pravi, da je stranka g. Davidoviča, paktirajoč z Radićem in Spahom, opustila temeljne točke svojega državotvornega programa in čuvanja vidovdanske ustave, na podlagi katerih je dobila svoje mandate. Zato je apel na narod samobesbi umoven.

DŽEMIJET IN KAČAKI.

Beograd, 19. julija. p. Vodja džemijeta Ferad bez Draga je poslal danes brzojavko voditeljem opozicijskega bloka, v kateri trdi, da ni točno, da so se naše čete borile s 120 kačaki, ampak da jih je bilo samo 19, in da je v tem boju padlo mnogo nedolžnih žrtev. Prosi jih tudi, naj vzamejo v zaščito nedolžno prebivalstvo. Ta brzojavka Ferada bez Draga v Beogradu ni učinkovala, saj so znane zveze med džemijetom in kačaki. Popolnoma naravno je, da je vodja džemijetovcev interveniral za svoje prijatelje, ki morijo naše mirno prebivalstvo.

BANKET NA ČAST ITALIJANSKI DELEGACIJI.

Beograd, 19. julija. p. V ponedeljek priredi vlada banket na čast italijanski delegaciji, ki je vodila pogajanja z nami glede trgovinske pogodbe z Italijo.

Radić predsednik kmečke komunistične internacionale

RADIĆ ORGANIZIRA V MOSKVI KMEČKO KOMUNISTIČNO ZVEZO. — PONOVA PROŠNJA ZA DOVOLJENJE POVRA'TKA NA DUNAJ.

Beograd, 19. julija. r. Današnja »Reč« prinaša brzojavko iz Varšave, po kateri se Radić še vedno nahaja v Moskvi in aktivno deluje na organizaciji kmečke komunistične zveze. V kratkem se sestane v Moskvi kongres te zveze.

Isti list poroča iz Moskve, da je izvrševalni odbor kmečke komunistične internacionale v Moskvi sklenil izvoliti Stjepana Radića za predsednika kmečke internacionale.

Dunaj, 19. julija. s. Radić se je brzojavno obrnil na dunajskega policijskega predsednika Schoberja ter ga naprosil, da bi se mu dovolilo, da se vrne na Dunaj.

naj. Pri tem se Radić sklicuje na to, da so mu merodajne oblasti, in sicer vlada in policijsko predsedništvo pred njegovim odhodom dale zagotovilo, da ne stoji nič na poti njegovemu povratku. Izgledi Radića za povratek na Dunaj pa so zelo majhni.

Beograd, 19. julija. r. Na nocojšnji seji ministrskega sveta je minister dr. Srškić prečital posebno številko »Slobodnega doma« z Radičevimi dokumenti. Ni še znano, ali bo vlada storila kakšno korako, gotovo pa je, da hoče poprej počakati na rešitev krize.

Bolgarija išče pomoči proti komunizmu

KOMUNISTI RAZSTRELILI POLICIJSKO POSLOPJE. APEL VLADNE NA OPOZICIJO. — ARETACIJE BIVŠIH ZEMLJORADNIŠKIH MINISTROV.

Sofija, 19. julija. s. Neznani atentatorji so pogнали v zrak poslopje politične policije v Plevni. Med mrtvimi je tudi generalni inspektor notranjega ministrstva Ferdeзов. Vsi znaki kažejo, da gre za komunistični atentat.

Sofija, 19. julija. r. »Utro« piše: »Na poslednji seji sobranja je izjavil minister Madžarov, da komunisti v resnici pripravljajo revolucijo na Bolgarskem in da ima vlada zato zanesljive podatke. Glavni govornik vladne stranke Vasiljev je izjavil, da je vlada pripravljena sodelovati z vsemi strankami, ki jo hočejo podpirati v boju zoper komuniste, čijih akcija ne ogroža le Bolgarske, ampak ves Balkan. Bolgarska vlada je izrazila tudi Grčiji željo po skupnem boju zoper komunizem na Balkanu, pa ji je grški kabinet rezervirano odgovoril, ker misli, da je ta zahteva Bolgarske v zvezi z notranjimi neprilikami Cankove vlade.

V »Demokratskem zgovoru« izjavlja ministrijski predsednik Cankov, da je delovanje sobranja pokazalo velik napredek v konsolidaciji Bolgarske na zunan in na znotraj, ter v gospodarskem in finančnem pogledu. Misijo notranjega pomirjenja, ki jo izvaja vlada s sobranjem, je razvideti tudi iz poslednjega zakona o amnestiji

političnih krivecev. Režim Stambolijskega je zapustil vladi težavno dediščino: konsolidacijo dežele. Vlada je ta del svoje naloge končala in njena namera je, da posebno v vojski zopet uvede strazi predvojni duh discipline. Sedaj bo prevzel kabinet drugi del naloge: pozitivno delovanje za obnovo Bolgarske.

Sofija, 19. julija. a. Pod obtožbo udeležbe na komunistični zaroti so bili danes aretirani voditelji zemljoradniške stranke Tomov, Konzulov in Kulkanov. Prva dva sta bila ministra v zadnjem kabinetu Stambolijskega, Kulkanov pa istočasno sofijski župan.

Carigrad, 19. julija. z. Bolgarska vlada se je obrnila do balkanskih držav in do Turčije v svrhu skupnega nastopanja proti komunizmu, ki postaja na direktive iz Moskve vedno bolj agresiven. Kakor javljajo iz Angora, bo turška vlada na bolgarske predloge pristala, zlasti ker se komunistična propaganda v Turčiji vedno bolj širi. V Angori so aretirali sovjetskega vojaškega atašea in konzula, ker sta špijoničala za Rusijo in vodila komunistično propagando v Mali Aziji. Razmerje med Rusijo in Turčijo je radi tega zelo napeto.

Anglija napoveduje svetovno razorožitveno konferenco

Zeneva, 19. julija. s. Angleška vlada je obvestila Zvezo narodov o svoji nameri, da bo sklicala ob gotovem času konferenco vseh vlad sveta, ki se bo bavila s vprašanjem splošne razorožitve. Konferenca se bodo udeležile tudi one države, ki še niso članice Zveze narodov.

Zeneva, 19. julija. j. Angleška vlada poudarja v naznanjenem sklicanju svetovnega kongresa za razorožitve, da se bodo na tej konferenci predložili vsi predlogi za zmanjšanje oborožitve kakor tudi glede garancijskih paktov. Med drugimi namerava predlagati, da se določijo med posameznimi državami široka strnjena cone, ki naj so nevtalizirane, oziroma demilitizirane. To se je že doslej dobro obneslo v srednji in južni Ameriki.

Pavza v Londonu

London, 19. julija. j. V delu konferenca je nastopila že danes nedeljska pavza. Voditelji delegacij so odpotovali v Chequers k Macdonaldu, ostali člani so deloma gosti angleških kolegov, večinoma pa so odšli v Wembley, da si ogledajo razstavo.

Presojanje o situaciji je vedno bolj optimistično. Poudarja se, da so se večeraj pokazali pozitivni uspehi, ki izključujejo fijasno konferenco, kakor ga je napovedovala zlasti francoska opozicija, ki nadaljuje svojo ostro borbo proti Herriotu.

NASTOPNA AVDIJENCA NOVEGA NEMŠKEGA POSLANIKA.

Beograd, 19. julija. p. Danes opoldne je sprejel kralj v svečani avdijski novega nemškega poslanika Olshausna, ki mu je izročil svoje poverilnice. Poslanik je ostal pri vladarju 20 minut. S strani zunanega ministrstva sta prisostvovala nastopni avdijski načelnik protokola g. Novaković in tajnik Pečanac.

ZDRAVSTVENI KURZI ZA UČITELJSTVO.

Beograd, 19. julija. r. Ministrstvo za narodno zdravstvo otvori jutri počitniške tečaje za ljudsko-šolske učitelje, v katerih se bo predavalo o javnem zdravstvu, da bi mogli učitelji tudi v tem smislu vplivati na mladino in ji pomagati na polju higijene.

RAZVRSTITEV URADNIŠTVA PRI ŽELEZNIŠKI DIREKCIJI V LJUBLJANI.

Beograd, 19. julija. r. V ministrstvu za promet je bil danes podpisan ukaz o večji razvrstitvi uradništva v področju železniškega ravnanjstva v Ljubljani.

ČEŠKO-AVSTRIJSKA TRGOVINSKA POGODBA.

Praga, 19. julija. s. Tretje branje trgovinske pogodbe med Avstrijo in Češkoslovaško se je končalo 19. t. m. v Pragi. Prvi dve čitanji sta se izvršili na Dunaju. Za večji del spornih vprašanj je dosegljivo sporazum med obema pogodbenikoma. Sekcijski načelnik dr. Schüller in minister dr. Dvoraček sta parafirala načrt pogodbe. Nerešene so ostale nekatere carinske pozicije, za katere je treba še nekaj poizvedb in odločitev vlade. Pogodba se bo finalizirala septembra meseca.

Naš novi izvorni roman Pater Kajetan

začne izhajati s 1. avgustom. Slovenski pisatelj, ki je, živeč na deželi, temeljito spoznal življenje slovenske duhovščine, je v svojem romanu naslikal borbo proti političnemu, gospodarskemu in socialnemu teroru voditeljev slovenskega klerikalizma. V sredi pestrega, dogodkov bogatega dejanja, ki se vrši na kmetih in v mestu, stoji idealni slovenski duhovnik, vzorno čisti poštenjak, mož najplemenitejšega srca — Janko Svetlin. Doba, ko je najvišja cerkvena oblast z najkrutejšimi sredstvi silila vsakega duhovnika v besni strankarski boj ter je uničila vsakogar, ki se je protivil huškanju ljubljanskih klerikalnih voditeljev, je naslikana v romanu

PATER KAJETAN

ob dolgi vrsti značajev iz duhovniških, kmetijskih in meščanskih krogov ter slovenskega ženstva z največjo napetostjo, plastično in mestoma silno dramatično. Roman je velika slika moralnih, kulturnih in političnih razmer v Sloveniji pred 30 leti. Ker razpolaga pisatelj tudi z mnogim humorjem, smo uverjeni, da bo naš roman zanimal vso slovensko javnost.

Trezen odgovor političnega nasprotnika pobesnelim klerikalcem

Klerikalna kampanja proti dr. Zerjavu kot voditelju narodne fronte v Sloveniji je tudi v srbski javnosti vzbudila ogorčenje in proteste. Radi stvarnega tona in pa ker prihaja iz vrst tuje stranke, beležimo glavne misli članka, ki ga objavlja oficijelno glasilo NRS., beograjska «Samouprava» (br. 157) o «Slovenčevem» uvodniku, ki očita dr. Zerjavu kajnovstvo.

«Kajna» je strašna beseda. Ona označuje človeka, ki iz mržnje ali nizke zavisti preliva kri svojega brata. Vsako dete zna iz veronauka, da je Kajnu Bog udaril žig, da ga bo vsakdo spoznal in kdor ga sreča, naj ga ubije. Začuden smo zato pogledali, koga «Slovenec» titulira s tem strašnim imenom.

Pa ni mislil onih Slovencev, ki so tokom vojne pozivali, naj se pobijejo vsi Srbi in vsi slovenski «srbofilci» in to s prvim lanatizmom. Tudi na primer ne onih, ki so organizirali v Trbovljah napad na «Orjuno» in krvorepeltje, v katerem je našlo smrt 7 nedolžnih žrtev.

Kajna je dr. Zerjav. «Slovenec» in njegova stranka imata za dr. Zerjavom stare in nove strankarske obračune, ki nas nič ne brigajo. Ne pride nam na misel, da bi se spuščali v ta strankarska vprašanja in da bi lomili kopje za stranko, ki nam je tuja po glavnih programskih točkah. Razumemo tudi, da se v strankarski borbi mnogokrat pretirava in da se uporabljajo izrazi, ki prehajajo meje istine in stvarnosti. To se dogaja povsodi, mi to razumemo, čeprav ne odobravamo. Ali obdolžitev, katero vsebuje izraz «Kajna», je tako strašna, da se ne more uporabljati niti ob največji novinarski širokogrudnosti, ako nima stvarnega temelja. To ni običajna psovka ali pogrda, to je silna obtožba.

Zakaj «Slovenec» napada dr. Zerjavo a «Kajnom»? Zato, ker je Zerjav pepričanja, da so Slovenci, Hrvati in Srbi jedno. Ta izraz debelo tiska «Slovenec» in to specijalno in večkrat. Dr. Zerjav je po mišljenju «Slovenca» Kajna, ker stoji na stališču, da so Jugoslovenci eden narod.

«Slovenec» napada Zerjavo kot nosilca ideje. Kajna mu je torej vsakdo, ki je prepričan, da smo Srbi, Hrvati in Slovenci jedno in da so Jugoslovenci jeden narod. Vsi takšni so od Boga zaznamovani in «Kdor takšnega sreča, naj ga ubije».

Za «Slovenca» je torej prepričanje o narodnem edinstvu enako kajnovstvu, kajnovstvu bratomorstvu, katero je treba s smrtjo kaznovati. To svoje mišljenje hoče «Slovenec» v članku celo znanstveno dokazati! On naglašja, da so svetovni znanstveniki potrdili, da so štiri jugoslovenski narodi, Bolgari, Srbi, Hrvati in Slovenci. Kje so ti učenjaki, tega «Slovenec» ne pove. Naj bi nam povedal samo enega. «Slovenec» se tiska v svoji tiskarni v Kopitarjevi ulici. Morda bo «Slovenec» kaj vedel, kdo je bil Kopitar in kaj je učil. Učil je, da so prvobitno obstojali štiri jugoslovenski narodi, ali ne Bolgari, Srbi, Hrvati in Slovenci, marsveč dakijski Slovenci, Srbohrvati, panon-

ski Slovenci in karantanski Slovenci. Kopitarjeva teorija je zastarela in je davno odklonjena, ali tudi Kopitar ne uči, da obstoje štiri jugoslovenski narodi, v onem smislu, kakor to pravi «Slovenec». Jagić sigurno ni bil «Velikosrb». V znanosti je bil samo znanstvenik, v ostalem pa se mu je očitalo, da je prevzel Avstrijec. Vsekakor je znanstveno prva avtoriteta. Osnovna teza in glavni rezultat celega njegovega dela na polju slovenske filologije pa je spoznanje, da so vsi «južni Slovenci» en narod. Kar je on dokazal, je tako utrjeno in nepobitno, da je vsaka diskusija o tem izključena. Če je kdo Kajna zaradi tega greha, ki se očita dr. Zerjavu, potem je v prvem redu Kajna tudi Jagić in Kajni so vsi njegovi učenci in sledbenici. Kdor hoče še vedno vzdržavati tezo o več jugoslovenskih narodih, se mora prijeti drugih zelo prevečjanih argumentov, kakor je n. pr. argument o različni kulturi itd., a nikdo se ne more več sklicevati na zgodovino, filologijo in etnografijo. Tako morajo naši separatisti polemizirati s takimi argumenti, kakor n. pr. da smo različni narodi, ker imamo različno kulturo in tako pridemo do absurdnih zaključkov, da je n. pr. bosanski musliman iste narodnosti, kakor hrvatski seljak iz Srema, ker imata isto kulturo (v resnici je baš nasprotno res!), a srbski seljak iz Srema je druge narodnosti, kakor hrvatski, ker imata različno kulturo. Pribečevič je druge narodnosti kakor Lor ković, ker imata različno kulturo, a Klavjić je iste narodnosti kakor Čaušević efendija, ker imata isto kulturo! Čim zapustiš edini mogoči kriterij in to sta filologija in etnografija, prideš do največjih budalosti, a ta edini mogoči kriterij dokazuje, da smo Jugoslovenci eden narod.

«Slovenec» je vzel ime dr. Zerjavo za simbol kajnovstva, a Kajni so po njegovem mišljenju vsi, ki stojijo na stališču, da smo en narod. Izrecno naglašja «Slovenec», da so bili Kajni oni Ilirci, ki so pricetkom slovenskega narodnega probujenja delali v smislu, da so Slovenci jezikovno, literarno in kulturno popolnoma združijo z ostalimi Jugoslovanci. Kajna je bil torej Stanko Vraz, ena največjih postav našega ilirstva! Kajni so bili vsi rodoljubni ljudje one dobe, Kajni so bili duhovniki kakor Urban Jarnik in Matija Masjar, Ziljski na Koroškem, Muršec, Rajić, Trstenjak in toliko drugih na Štajerskem. Kajna je bil Luka Jeran, ljubljanski kanonik in ustanovitelj «Slovenca» in z njim Juri Koba, Lovro Pintar in toliko drugih? Vsi ti svečeniki so bili Kajni v mnogo večji meri kakor sedaj dr. Zerjav in kakor smo to mi vsi brez razlike strank, ki trdimo, da smo Slovenci, Hrvati in Srbi en narod... Takšnih Kajnov najdemo še mnogo več, a baš oni so največji ljudje med Slovenci in so največ storili za narod, kulturo in literaturo. Tako bi mogli iti do najmlajše dobe, do naših dobrovoljcev in velezidelnikov, prosvetnih delavcev in «srbofilov».

Pred desetimi leti

20. julij 1914.

Dne 20. julija 1914 je dospela v Kronstadt veličastna križarka «La France», na kateri se je pripeljal predsednik Poincaré na obisk k ruskemu carju. Sprejem je bil nad vse veličasten.

Toda isti dan popoldne je izbruhnil v dveh prvih železnih tvornicah štrajk, brez motiva, ne da bi se vedelo, odkod je prišla parola zanj, — in na več mestih je prišlo do spopadov s policijo. Trdilo se je, da so vse to povzročili nemški agenti.

Vzpričo verjetnosti, s katero so računali v Berlinu, kakor na Dunaju, da se iz vojne zoper Srbijo razvije vojna z Rusijo in vzpričo dejstva, kako je baš Wilhelm deloval za vojno in bil odločen jo sprožiti čim prej, je interesantno primerjati s tem naivno mnenje, ki ga je imel o Rusiji in njegovi miroljubnosti ruski car še one usodne dni, kakor razvidno iz memoarjev tedanjega petrografskega francoskega veleposlanika Maurice Paléologuea. Ta se je ta dan peljal s carjem k sprejemu Poincaréja in je carju med drugim izrekel svojo nezaupnost napram vodilnim krogom Nemčije, ki je bila v ostale danje popolnoma upravičena in po, dose-danjih razkritjih v polni meri utemeljena. Car pa je na njegove besede dejal, da si ne more misliti, da bi cesar Wilhelm hotel vojno, in se skliceval na to, kako da ga on pozna. Kako različna slika, ako primerjamo položaj v Berlinu in v Petrogradu v onih usodnih dneh pred pričetkom velike vojne!

Interesantno je mesto iz Paléologueovih memoarjev, kjer se poroča, kako je Poincaré dne 21. julija sprejemal poslanike držav, zastopanih v Petrogradu. Razgovori z drugimi poslaniki so bili povečini oficijelni — prisotna sta bila pri vseh tudi Viviani in Paléologue —; predno pa je bil sprejet avstrijski poslanik, grof Szapary, toični madžarski velikaš, je opozoril Paléologue predsednika, da je bil ta poslanik že dva meseca odsoten, ker se je nahajal pri svoji ženi in bolnem sinu, da pa se je vrnil nenadoma pred večeršnjim. Paléologue je sklepal iz tega nenadnega povratka, da se je avstrijski — srbsko razmerje poslabšalo.

da se nahaja stvar pred izbruhom in da je vsled tega nastala potreba, da se nahaja poslanik na svojem mestu. Poincaré je na to opozorilo odgovoril: «Dobro; poskusimo razjasniti stvar.» Po par besedah v svrhu sožalja nad umorom nadvojvode Franca Ferdinanda, je predsednik vprašal Szaparyja: «Ali je kaj novega glede Srbije?» «Sodna preiskava se nadaljuje, je odgovoril mrzlo Szapary. Poincaré nadaljuje: «Rezultati te preiskave me ne zanimajo preveč, gospod veleposlanik; kakaj spominjam se dveh poprejšnjih preiskav, ki nista zbolžili vašega razmerja do Srbije... Saj se spominjate gospod veleposlanik... Frielingova afera in afera s Prothasko?» Szapary je odvrnil suho: «Mi ne moremo trpeti, gospod predsednik, da tuja vlada pusti pripravljati na svojem ozemlju atentate zoper našo suverenost.» V najprijaznejšem tonu se je trudil Poincaré prepričati ga, da morajo v današnjem duševnem razpoloženju, ki vlada v Evropi, vse vlade podvojiti svojo preudarnost. «Z malo dobre volje se da ta srbska afera lahko urediti. Toda prav tako lahko se tudi poslabša. Srbija ima zelo vroče prijatelje v ruskem narodu. In Rusija ima zaveznika, Francijo. Kakih komunikacij se je bati!» Nato se zahvali poslaniku za obisk Szapary se opriznil in odide, ne da bi zanjil najmanjšo besedico. Ko smo bili zopet vsi trije sami, nama je rekel Poincaré: «Ta — le razgovor ni napravil nobenega vtisa. Veleposlanik je imel očividno navodilo molčati... Avstriji nam pripravljajo nekaj (un coup de théâtre). Treba je, da ostane Sazonov trden in da ga mi podpiramo.»

Politične beležke

+ Vprašanje na pravosodnega ministra. Ali sme klerikalni list tako napadati sodnika, kakor je to storil večeraj «Slovenec»? Zločinski tipl, ki pišejo v zadnjem času stekle napade na vse, kar ni njihovo, napisali so tudi denunciacijo «Vprašanje na pravosodnega ministra», in vprašujejo: Ali je res, da je sod. svetnik Gradnik, (ki vodi preiskavo radi uboja pred pošto), — znan član Orjune? Ali je res, da so pri tej komisiji vodili izid Orjunaši, na čelu jim «zločinski tip» Grubešić? Da so nastopali kot obtožitelji in narekovali zapisnik? Daleč smo prišli pod poslansko imuniteto. Tu notri je storjen zločin imenovanja. Sicer so pa napadi na sodnike pri klerikalcih tudi že na dnevnem redu. Zadnjič je dr. Brejc pri razpravi grozil, da bo že drugače pod drugim režimom, potem je «Slovenec» sodnikom rekel, da so «nizke inteligence», ker so ugotovili, da je «Slovenčeva» vsebina zločinska. Pred vojno so vsaj samo porotnike napadali. — O komisionalnem ogledu pred pošto nam ugleden pravnik poroča: V torej jutraj ob 6. sem slučajno prišel mimo Magdiča in tam videl sodno komisijo pod vodstvom svetnika dr. Gradnika. Iz radovednosti sem komisijo opazoval. Po izpovedbah posebej v to pozvanih prič je zaznamovala pozicije vseh udeležencev znanega dogodka. Zaslisan je bil i Grubešić i Sotlar. Ker se razne izpovedbe niso ujemale, so se napravili razni načrti in se je tudi kraj uboja fotografiral. Zabeležile in izmerile so se razdalje in ugotovila lega mrtvega trupla. Pisalo se ni nič. Uprav smešna je trditve, da je Grubešić vodil izvid.» — Pripomnilmo, da se napad obsoja sam po sebi. Če ga je pisal laik, je bedast, če klerikalna juristična korifeja, je to zlobnost, enakovredna drugim iz zadnjih «Slovenčevih»

številik. Kaj bi n. pr. rekel «Slovenec». Če bi mi na njegov način in njegovo stilistiko očitali, da je preiskovalni sodnik v tiskovnih pravdah «znan član SLS», ali pa, da so v doleznih lokalpolitičnih pravdah v Novem mestu sodili klerikalni sodniki? Ali naj se odslej odklonijo sodniki, ki niso istega političnega prepričanja, kakor obtoženec ali priča? Če je n. pr. ubil komunist, mora tudi preiskovalni sodnik biti komunist? Ali pa sodnik ne sme imeti političnega prepričanja? Dr. Gradnik v ostalem ni član «Orjune». Vprašamo pa, kam naj takšno steklo napadanje vodi? Proti komu je naperjeno? Komu škoduje? Ali ste po 10 letih res še hujski, kakor takrat?

+ Vprašanje velikemu županu. «Ali je res, da oblast ve, kdo je odstranil Fakiha, pa ga noče prijeti? Tako vprašuje «Slovenec» velikega župana. Mi pa vprašamo: Ali je res, da more oblast takšno nesramno rovarenje še dalje trpeti? In ti ljudje se pritožujejo nad preganjanjem! Ali je res, da je «Slovenec» najostreje protestiral, ko je politična oblast vodila v Trbovljah izvide in ali je res, da sedaj zahteva od iste oblasti, da se vmešava v sodno preiskavo? Ali je res, da ve «Slovenec» imena onih, ki so krivi Fakinove smrti, pa jih ne naznani državnemu pravdniku, temveč zahteva od šefa politične uprave, da on vrši nalogo preiskovalnega sodnika? Ali je končno res, da so «Slovenčeva» vprašanja le nov dokaz «moral insanity» ki obvladuje škofovo družbo?

+ V veliki polemiki proti drju Korošču je razvil škofov «Slovenec» ideologijo klerikalnega jugoslovenstva. Kakor znano, je dr. Korošec spadal v svojih boljših časih v l. 1917. — 1919. med propovednike jugoslovenske misli ter narodnega jedinstva. Sedaj mu «Slovenec», ki pravi, da je našel bukve, v katerih je stvar povsem drugače razložena, dokazuje, da je bil takrat separatist, antidržaven element in takorekoč renegat, češ, kdor govori o jugoslovenskem narodu, ta negira Slovence. No, dr. Korošec se je medtem že poboljšal in je postal «državotvoren», ker danes s klerikalci vred priznava Slovence in Hrvatve ter celo tudi Srbe. «Slovenec» je nekoliko napak, da je tudi SLS l. 1918 govorila o jugoslovenskem narodu. Toda kdaj je bil še klerikalec v zagati, kadar je šlo za to, da se z lažjo ali potvorbno potegne iz atere? Res so klerikalci l. 1918. govorili o jugoslovenskem narodu, pravi «Slovenec», toda mislili so s tem le «celokupno prebivalstvo države». V Švici prebivajo n. pr. Italijani, Nemci in Francozi pa so vendar skupno «en državni narod». Tako je. V Avstriji je bilo Nemcev, Čehov, Jugoslovanov, Madžarov, Italijanov, Rusinov, Poljakov, Rumunov in bili smo «avstrijski narod». Po tej klerikalni logiki spoznamo sedaj končno tudi kaj je pravzaprav «Jugoslovan». Jugoslovenci to je «celokupno prebivalstvo» Jugoslavije: Slovenci, Turki, Hrvati, Madžari, Srbi, Nemci, Kucovlahi, Rumuni, Lahni in Spanjoli! «Slovenec» naj nam oprusti če smo se katerega Jugoslovena pozabili. «Kdor to razume,» pravi škofovo glasilo, «bo tudi razumel, da smo ravno mi (klerikalci) državotvorni element»... Točno.

+ V obrambo žurnalistične časti. Iz neposredne «Slovenčevce» okolice nam pišejo: Za nesramnosti in podlosti, ki se zadnje tedne tiskajo v «Slovencu» večina urednikov ni odgovorna. Dotični članki in notice prihajajo v glavnem od zunaj in sicer predvsem iz neposredne škofove okolice. Tam sedijo gospodje, ki nimajo sedaj drugega dela, nego da si izmišljujajo napade na drja Zerjavo ter se naslanjajo v najpervernejših psovkah in klevetah. Uredništvo se zaveda sramote, v katero spravljajo listi te «ekstremisti», ki so, mimogrede bodi povedano, na polovico posvetnega, na polovico pa duhovniškega stanu, vendar si ne more pomagati — ako noče izgubiti službe in krula. Prilagam Vam imena najprijateljskejših piscev raznih člankov in notic. (Dopisniku hvala. Seznam smo shranili in ga ob primernem času uporabimo. Ime dopisnika nam jamči, da so njegove navedbe točne. Op. ur.)

+ Ravniharjevo glasilo potrjuje v bistvu istinitost naših večerajšnjih informacij o pilpogačarskih intrigah v Beogradu. «Narodni Dnevnik» pravilno navaja naš očitke, da «dr. Ravnihar po Beogradu (pravilno radikalom) izjavlja kot predstavnik NRS, da smatralo slovenski radikali koalicio s klerikalci za sprejemljivo», ga označuje za «perfidnost», vodi neke vrste polemiko o posttrankskih stvareh, ne demantira na naše glavne navedbe, temveč nam pravi le da smo smešni, kar smo «jezni na voditelja nasprotne stranke, če ne dela politike po našem okusu». Iz nadaljnjih izjavljaj «Narodnega Dnevnika» bi celo sledilo, da se dr. Ravnihar že tudi s klerikalci pogaja. «Narodni Dnevnik» pravi, da smo smešni v naši jezi, mi pa odvrčamo da smo globoko ogorčeni, ker se je našel «naprednjak», ki pomaga klerikalcem na konja. To ogorčenje deli z nami vsa napredna javnost in prepričan

Seja celjskega obč. sveta

(Nadaljevanje.)

Celje, 9. julija. Po nadaljnih poročilih iz finančnega odseka se je sklenilo otvoriti mestni kino ter poveriti vodstvo tega podjetja proti primerni kaveciji invalidu Ferdinandu Cepplaku. Občinski zastop se izreče proti obdavljenju nezazidanih parcel, ker bi bil finančni uspeh premalen. Odbor se računski zaključek mestne občine za l. 1923. Povojnje razmere so uplivalo zelo ugodno na razvoj občinskega gospodarstva tudi v l. 1923. V sled nestalnih valutarnih razmer se izdatki kakor tudi dohodki dvignili precej visoko nad proračunsko številko. Primanjkljaja je bilo ob koncu proračunskega leta 556.871 Din. Znatno prekoračenje so povzročili stroški za občinsko upravo in pa velika popravila na raznih mestnih poslopih, ki so bila neodložljiva.

Odobrijo se računski zaključki raznih občinskih podjetij. Klavnica izkazuje radi visokih investicij, izdatkov za rezijske in stroškov za vzdrževanje poslopij in opreme primanjkljaja 53.113 Din. Temu nasproti so bile klavnice pristojbine primernoma nizke. Vodovod je aktiven za 3.680 Din. Računski zaključek pogrebnega zavoda izkazuje 17.779 Din dobička.

Za provizorično konjušnico odda mestna občina vojaškemu erarju brezplačno v najem del zemljišča pri Spodnjem Lanovcu, da se izogne nevarnosti, da bi se postavili konjski blevi v sredini mesta, na prostoru bivše vojaške bolnice. Kocenova ulica med poslopjem Jadranske banke in hotelom «Evropa» se regulira na desni strani z odkupom zemljišča od ključavničarja Kožela na levi strani pa se vzdigne primerno trotoir, ki se na novo tlakuje.

Kanalizacija Aškerčeve ulice se odloži na prihodnje preračunsko leto. Pri mestni klavnici se postavi skladišče za konzerviranje kož ter se odda obrtni zadrugi mešarjev za dobo 10 let v najem.

Za grofijo se zgradi moderen cvetličnjak še to leto do polovice ter se dovrši prihodnje leto. Tozadevna dela se razpišejo.

Stavbeni urad mestnega magistrata je predložil za kanalizacijo Dolgega polja in enega dela Gaberij dva kanalizacijska načrta. Občinski odbor se načelno izreče za načrt, ki se namerava izvesti na že sedaj najbolj obljudenem kraju v Gaberjih, da si lahko hišni posestniki na ta način napravijo tudi stranske kanale v glavni kanal Stroški naj bi se razdelili na mestno in okoliško občino ter okrajni zastop, ostanek na bi naj krili zainteresirani hišni posestniki. Ako se ta kanalizacijski načrt izvede, bo to za celjsko okolico, a tudi za mesto samo velik blagoslov, ker se ravno iz Gaberij najbolj širijo kalli različnih boleznih. Proračun za ta projekt znaša 164.000 Din.

Vsled upravičene pritožbe sosednega prebivalstva se v bodoče ne dovoli več uporaba Glazije za gugalnice, vrtiljake in slična podjetja Cirkusi naj svojo hrupno reklamo kolikor mogoče omeje.

Pozno v noči se je ugotovila nesklepčnost, vsled česar je župan sejo zaključil. Nadaljuje se prihodnji teden.

smo, da tudi vsi pošteni pristaši NRS. Ker smatramo, da dr. Ravnihar laže, če v Beogradu govori v imenu slovenskih radikalov, t. j. oficijelne organizacije NRS, zato smo rekli, da se tam predstavljajo kot mandatari NRS. «Narodni Dnevnik» si ne upa trditi, da dr. Ravnihar priporoča svoje klerofilne projekte po nalogo ljubljanskega in mariborskega vodstva radikalne stranke.

+ Iz vseh krajev Slovenije prihajajo drju Pucu na njegov članek pritrudilne izjave. Med drugimi je posebno značilen dopis nekega mariborskega rodoljuba, ki piše: «Že 40 let hodim po ti okrogli zemlji, imel sem že opravka z vsemi evropskimi narodi, ali takega gnusa, kot je časopisje brezdomovinskega slovenskega klerikalizma, še nisem videl. Bodite uverjeni, da smo za Vami vsi, ki znamo človeško misliti in soditi in ki ljubimo svojo državo in domovino. — Zategadelj naj velja Vaše geslo: «Pritisnimo peto, storimo vse, da iztrbedo to luljiko iz našega naroda.» — Besede so to moža, ki se ni nikdar vmešaval v dnevno politiko, ki pa kažejo, da se ljudstvo že dobro zaveda, kako zgrešena je bojna metoda SLS.

+ Vprašanje velikemu županu. «Ali je res, da oblast ve, kdo je odstranil Fakiha, pa ga noče prijeti? Tako vprašuje «Slovenec» velikega župana. Mi pa vprašamo: Ali je res, da more oblast takšno nesramno rovarenje še dalje trpeti? In ti ljudje se pritožujejo nad preganjanjem! Ali je res, da je «Slovenec» najostreje protestiral, ko je politična oblast vodila v Trbovljah izvide in ali je res, da sedaj zahteva od iste oblasti, da se vmešava v sodno preiskavo? Ali je res, da ve «Slovenec» imena onih, ki so krivi Fakinove smrti, pa jih ne naznani državnemu pravdniku, temveč zahteva od šefa politične uprave, da on vrši nalogo preiskovalnega sodnika? Ali je končno res, da so «Slovenčeva» vprašanja le nov dokaz «moral insanity» ki obvladuje škofovo družbo?

+ V veliki polemiki proti drju Korošču je razvil škofov «Slovenec» ideologijo klerikalnega jugoslovenstva. Kakor znano, je dr. Korošec spadal v svojih boljših časih v l. 1917. — 1919. med propovednike jugoslovenske misli ter narodnega jedinstva. Sedaj mu «Slovenec», ki pravi, da je našel bukve, v katerih je stvar povsem drugače razložena, dokazuje, da je bil takrat separatist, antidržaven element in takorekoč renegat, češ, kdor govori o jugoslovenskem narodu, ta negira Slovence. No, dr. Korošec se je medtem že poboljšal in je postal «državotvoren», ker danes s klerikalci vred priznava Slovence in Hrvatve ter celo tudi Srbe. «Slovenec» je nekoliko napak, da je tudi SLS l. 1918 govorila o jugoslovenskem narodu. Toda kdaj je bil še klerikalec v zagati, kadar je šlo za to, da se z lažjo ali potvorbno potegne iz atere? Res so klerikalci l. 1918. govorili o jugoslovenskem narodu, pravi «Slovenec», toda mislili so s tem le «celokupno prebivalstvo države». V Švici prebivajo n. pr. Italijani, Nemci in Francozi pa so vendar skupno «en državni narod». Tako je. V Avstriji je bilo Nemcev, Čehov, Jugoslovanov, Madžarov, Italijanov, Rusinov, Poljakov, Rumunov in bili smo «avstrijski narod». Po tej klerikalni logiki spoznamo sedaj končno tudi kaj je pravzaprav «Jugoslovan». Jugoslovenci to je «celokupno prebivalstvo» Jugoslavije: Slovenci, Turki, Hrvati, Madžari, Srbi, Nemci, Kucovlahi, Rumuni, Lahni in Spanjoli! «Slovenec» naj nam oprusti če smo se katerega Jugoslovena pozabili. «Kdor to razume,» pravi škofovo glasilo, «bo tudi razumel, da smo ravno mi (klerikalci) državotvorni element»... Točno.

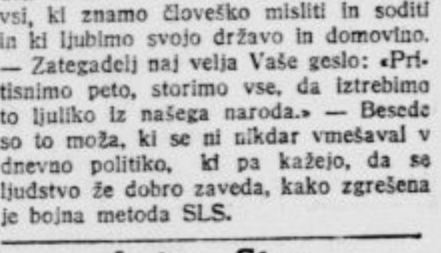
+ V obrambo žurnalistične časti. Iz neposredne «Slovenčevce» okolice nam pišejo: Za nesramnosti in podlosti, ki se zadnje tedne tiskajo v «Slovencu» večina urednikov ni odgovorna. Dotični članki in notice prihajajo v glavnem od zunaj in sicer predvsem iz neposredne škofove okolice. Tam sedijo gospodje, ki nimajo sedaj drugega dela, nego da si izmišljujajo napade na drja Zerjavo ter se naslanjajo v najpervernejših psovkah in klevetah. Uredništvo se zaveda sramote, v katero spravljajo listi te «ekstremisti», ki so, mimogrede bodi povedano, na polovico posvetnega, na polovico pa duhovniškega stanu, vendar si ne more pomagati — ako noče izgubiti službe in krula. Prilagam Vam imena najprijateljskejših piscev raznih člankov in notic. (Dopisniku hvala. Seznam smo shranili in ga ob primernem času uporabimo. Ime dopisnika nam jamči, da so njegove navedbe točne. Op. ur.)

+ Ravniharjevo glasilo potrjuje v bistvu istinitost naših večerajšnjih informacij o pilpogačarskih intrigah v Beogradu. «Narodni Dnevnik» pravilno navaja naš očitke, da «dr. Ravnihar po Beogradu (pravilno radikalom) izjavlja kot predstavnik NRS, da smatralo slovenski radikali koalicio s klerikalci za sprejemljivo», ga označuje za «perfidnost», vodi neke vrste polemiko o posttrankskih stvareh, ne demantira na naše glavne navedbe, temveč nam pravi le da smo smešni, kar smo «jezni na voditelja nasprotne stranke, če ne dela politike po našem okusu». Iz nadaljnjih izjavljaj «Narodnega Dnevnika» bi celo sledilo, da se dr. Ravnihar že tudi s klerikalci pogaja. «Narodni Dnevnik» pravi, da smo smešni v naši jezi, mi pa odvrčamo da smo globoko ogorčeni, ker se je našel «naprednjak», ki pomaga klerikalcem na konja. To ogorčenje deli z nami vsa napredna javnost in prepričan

Deželno sodišče v Ljubljani je izdalo za njim sledečo tirailico: »Anton Stare in neznan njegov tovariš sta nujno osumljena hudodelstva umora po §§ 134, 135 k. z. — Anton Stare je rojen 1900. v Križah pri Trzinu, od očeta Antona in matere Marije roj. Longuš, mizarski pomočnik, srednje postave, okroglega obraza, brez brk, ima bragotino pod vratom, kakor od operacije ali škrofuloze, redko nagnite zobe, nosi dobro temno obleko in belo srajko z ovratnikom preko jope. Njegov tovariš neznanega imena je star 16 do 17 let, majhne postave, sivo oblečen, nosi rjav klobuk. Vsa sodišča in vse varnostne oblasti se naporjajo, da zgoraj navedena priprejo in izročijo deželnemu sodišču v Ljubljani.»

Anton Stare

ki je hotel ustreliti pred ljubljansko glavno pošto Orjunaša, a je zadel in ustrelil delavca Zadravca.

Deželno sodišče v Ljubljani je izdalo za njim sledečo tirailico: »Anton Stare in neznan njegov tovariš sta nujno osumljena hudodelstva umora po §§ 134, 135 k. z. — Anton Stare je rojen 1900. v Križah pri Trzinu, od očeta Antona in matere Marije roj. Longuš, mizarski pomočnik, srednje postave, okroglega obraza, brez brk, ima bragotino pod vratom, kakor od operacije ali škrofuloze, redko nagnite zobe, nosi dobro temno obleko in belo srajko z ovratnikom preko jope. Njegov tovariš neznanega imena je star 16 do 17 let, majhne postave, sivo oblečen, nosi rjav klobuk. Vsa sodišča in vse varnostne oblasti se naporjajo, da zgoraj navedena priprejo in izročijo deželnemu sodišču v Ljubljani.»

Borza

TEDENSKI BORZNI PREGLED.

Zagreb, 19. julija.

Na elektnem tržišču je bila tendenca tudi v tem tednu zelo slaba, deloma vsled pomanjkanja denarja, deloma pod vplivom dunajske borze, ki je med drugim povzročila n. pr. tudi padec Sečerane za 40 Din. Se vedno prevladuje interes za industrijske papirje, dočim je za bančne manj zanimanja. Od teh je bilo največ popravševanja za Eskomptno, ki je kljub padcu na Dunaju obdržala v Zagrebu svoj kurz, dalje za Jugoslovensko, Trgo, Praštediono in Slavensko. V splošnem pa je bil ves promet v efektnih minimalen.

Tudi v deviznem tržišču je bila tendenca slaba. Po hosi v minulem tednu so v tem tednu vse devize padle. Vendar tečaj dinarja še ni povsem stabiliziran. Nadejati pa se je, da se to zgodi v najkrajšem času, ker za njegovo nihanje ni nobenega povoda. Dnevni promet v devizah in valutah je znašal povprečno po 10 milijonov dinarjev.

V današnjem prostem prometu v efektnih ni bilo zaključkov, a tudi v devizah in valutah je bila kupčija zelo slaba. Blaga dovolj, kupecv malo. Dunaj se je zaključil po 0.1195, Praga po 251.12, Italijo so taksirali okrog polnočev 363, London 370, New-York 84.375, Pariz 435 in Curib 1542.

CURIB: Beograd 6.525, New-York 547.25, London 23.97, Pariz 23, Milan 23.55, Praga 16.275, Budimpešta 0.0069, Bukarešta 2.42, Sofija 4, Dunaj 0.00775.

TRST: Beograd 27.45 do 27.55, Dunaj 0.0325 do 0.0335, Praga 68.70 do 69.30, New-York 23.20 do 23.35, dinar 27.45 do 27.65, 30 frankov v zlatu 89.25 do 89.75, tečaj zlate lire 448.96.

NEW-YORK: Beograd 119.50, Pariz 514, Svica 1828, Milan 432, Budimpešta 12.50, Praga 298.75.

LONDON: Beograd 367, Milan 101.58, Dunaj 310.000, Budimpešta 355.000, Praga 147.75.

Pravo

Schichtovo milo z znamko „Jelen“

je že 60 let znano kot najboljšje in najizdatnejše od vseh vrst pralnega mila.

Pravo samo z imenom „Schicht“ in znamko „Jelen“!

Schicht

Narodne bluze

domače ročno delo po 125 Din, dokler zaloga traja, pri tvrdki

Srečko Vršič v Ljubljani
Selenburgova ulica št. 3.

1112/a VIII

Naši kraji in ljudje

Obsedenci

Pišajo nam:
 «Vsak dan preberem vse ljubljanske dnevnikarje. Priljubljeni jih. Skušam opravičiti marsikaj in marsikoga. Vem, da smo se nezreli, da marsičesa ne znamo in da je tudi ton naših novic čisto prosti. Spominjam se tudi na neslavne prejšnje čase. Reči pa moram, da smo še na slabšem, ker bruhva strast in ne pusti, da bi govoril razum. Naravnost sramota je, kar uganja škofovo novinstvo. Berem «Stražo», berem «Domoljuba», — toda nazadnje sta to dva rovtarska tednika, ki sta že vnaprej preračunana na nepismene ljudi, za instinkta.

Za «Slovenca» pa so vedno govorili, da je takorekoč za inteligence. On je glavno glasilo stranke, bil je prej v lasti duhovniškega društva, sedaj je škofov. Vsi faroži so nanj naročeni. Dan na dan zastuplja ta strahota naš narod. Dan na dan se kviri del našega ljudstva s tem pustim šuntarjem, s tem blaženjem historičnih eksibicionistov, s tem bruhanjem morfinističnih pijancev, s temi krvavimi fantazijami patoloških asketov, s temi halucinacijami nevrotikov, ki kar medle pri sladostrajni misli: Sedaj bodo sovražnika zaprli, ubili, mučili, uničili, raztrgali, zatrli! Vso svojo bolno mržnjo so koncentrirali na neumornega našega dr. Zerjavo. Cel zadnji teden pa je pri «Slovencu» Zerjavov teden, nekakšna «weisse Woche». Zerjav je «glavni krivec», on mora pred sodišče, je Kaj, on kviri veselo, njegova strahovlada, on je Judež, on je aranziral spopad pred pošto, on je pravi krivec, on je povsodi, vse vidi, vse ve, vse vodi, vse nosi, vse dela, vse doseže, kar mu drago. Neglede na to, da je takšna serija člankov in notic obenem laskavo priznanje nadmoči političnega nasprotnika in priznanje lastne onemoglosti 21 tigrov, — takšna gonja je pa obenem hujškanje na poboj! To ni nezavestno, to je zavestno hujškanje. Samo en višek je še mogoče: Izrečni poziv na umor. To se godi danes pri nas! To se godi v oficijalnem političnem glasilu duhovščine, v škofovem organu, v klerikalnem Intelligenzblattu, ki brani slovensko kulturo in domačo bitnost. Vendar nič čudnega. Kdo naj bo lopovski, če ne «Slovenec»?

V sedanjih pisavi je nov dokaz, da ni bil pred 10 leti glavni krivec Susteršič, on je bil neke vrste odgovorni urednik svoje stranke, ki je v svojem bistvu in po glavnih osebah ostala neizpremenjena, stranka lopovščine, stranka, ki ne izbira sredstev in ki le nima dovolj sposobnih voditeljev, ker bi sicer s svojo demagogijo iznova pobasala Slovenijo. Tako so pa samo bolni sladostrajniki, ki se opajajo nad lastnim sovraštvom in v njem uživajo. Ti ljudje so stekli; svoja peresa namakajo v nabrano lastno peno; ko pišejo svoja glasila, so jim oči krvavo poplute in iz stisnjenih grl jim hrope ime onega, ki ga sovražijo, čeprav je ta moč z vsemi svojimi sposobnostmi in napakami le najidealnejši borec, ki je žrtvoval svoje zdravje in bi dal tudi življenje za one, iz čijih vrst prihaja takšno obsedno lajanje. Za novinsko anonimnostjo in Kremenčarjevo imuniteto skrbiti lopovi pa ne delajo svoje rabote morda v dobri veri, oni dobro vedo, kaj delajo. V tem je baš njih krivda. Te obsedence bi sicer obžaloval, in kuriral. Te zločince je pa treba napraviti neškodljive, da nam ne otrujejo se onih, ki so ostali doslej obvarovani pred to bolno strastjo zelene-ga sovraštva.

Avansi in dnevnic na naših železnicah

Kakor nam poročajo bodo avansi za mesece januar, februar, marec in april končno vendar izplačani bivšim južnim železničarjem.

Na ponovno intervencijo dr. Zerjava je minister dr. S. Popović na temelju posebnega strokovnega razlašenja s strani novega direktorja ljubljanske direkcije dr. Borke odredil da se morajo avansi izplačati kljub nasprotnemu stališču generalne direkcije.

Čudovita je gospoda, ki se je upirala ureditvi tega vprašanja! Meseca aprila je bila za avans, v juliju pa odreka južnim železničarjem vse pravice. Bogve ali je to hudobija ali nevednost. In vsakokrat so bili zakoni merodajni. Enkrat se boje zakona, drugič glavne kontrole, nikdar pa ne čutijo za osebo. Čas bi bil, da bi velika metla počistila vso nepotrebnost in nezmožnost šaro za naše uprave.

Radovedni smo, kaj poroče sedaj znani ljubljanski železniški funkcionar, ki je svojčas zanimljivo govoril, da naj vsak «Jutrove» notice o avansih izreže, pa bo imel avans.

Priznanje avansa je dalekosežnega pomena za vse južne železničarje. S tem propade naziranje okostenele in zakrknjene klike v generalni direkciji, da so postali južni železničarji še le s 1. aprilom 1924 na osnovi finančnega zakona državno prometno osebo. In vendar so morali poznati tudi rimski sporazum, ki ne pusti nikakega dvoma, kako je z osebjem postopati.

Predsednik JDS dr. Gregor Zerjav si je štel za svojo častno dolžnost, da izvojuje južnim železničarjem to, kar jim je protizakonito odrekla in zavlačevala generalna direkcija.

Dnevnic saobračajnega osebja so posebno žalosten kapital centralne železniške uprave. To osebje še vedno dobiva dnevnic po uredbi iz leta 1921., dasi je drugo državno osebje že od oktobra lanskega leta deležno povišanih diet. Kadarkoli se je interveniral pri generalni direkciji v tej zadevi, so nam odgovarjali «še ni odobreno», in nihče ni vedel ali hotel vedeti, kje se predlog nahaja.

Končno se je novemu ministru saobračaja posrečilo dognati, da je bil predlog o dnevnicah še pred ministrom Jankovičem predložen Narodni skupščini, kamor pa prav za prav ni spadal, ker čl. 41. zakona o saobračajnem osebju jasno pravi, da pravilnik o dnevnicah in ostalih dodatkih odobri ministrski svet.

Na intervencijo g. dr. Gregor Zerjava je bila predloga iz Narodne skupščine «umaknjena» in predložena ministrskemu svetu v rešitev. Radi budžetnega leta 1924/25, ki teče od 1. aprila 1924 bo veljal pravilnik od tega dne.

Koliko škode je prizadela brezglavost ali nagajivost nekaterih gospodov pri železniški upravi našim ljudem!

Ribniški obračun

Ribnica, v juliju.

Dne 23. septembra 1921. je priobčil klerikalni «Slovenec» uvodnik «JDS pred sodiščem», v katerem je obtožil demokratsko stranko kot denuncijantsko stranko, ker da so nekateri njeni odlični ribniški pristaši za časa vojne denuncirali ribniškega dekana Škubica avstrijskim oblastem kot srbofil. V isti številki je še potem poročal, kako je bilo «liberalno denuncijantstvo pred sodiščem» zigosano in ves teden je razpravljalo o «ribniški sramoti».

Kdor je takrat prebral te članke in ni pobližje poznal dejanske resnice, se ni mogel prav nič čuditi, ko je gledal dekana Škubica, kako je ponosno hodil po trgu in vrtil po zraku svojo palčico, čes, zdaj smo pa dali popra ribniškim liberalcem, zlasti pa gg. Ivanu Arku in Fr. Križmanu, katerim smo dokazali, da sta

me ovadila avstrijski vojaški oblasti radi srbofilstva!

V tej svoji radosti je pa g. dekan pozabil na staro prislovico, da ni nič tako skrito, da ne bi postalo očito, in, da imata laž in zavijanje resnice kratke noge!

Kazenska pravda, ki sta jo naperila Ivan Arko in Franc Križman že leta 1920 zoper dekana Škubica radi očitka, da sta ga ovadila med vojno avstrijski vojaški oblasti radi srbofilstva je bila končana šele dne 23. marca 1924. pri okrajnem in dne 30. maja 1924 pri deželnem sodišču v Ljubljani, pri obeh z obsodbo dekana Škubica.

Sodišče je dopustilo in izvedlo vse mo goče dokaze, s katerimi je hotel g. dekan dokazati, da je bil med vojno ovaden radi srbofilstva in da sta ga ovadila Ivan Arko in Franc Križman. Rezultat vsega dokazovanja je sledeč: Ne samo, da Arko in Križman nista napravila nobene ovadbe, marveč — čuje in strmi, — dekan Škubic sploh ni bil ovaden.

Tako torej izgleda liberalno denuncijantstvo v Ribnici.

Da boste lažje prenašali zaslužen kazni, ki Vas je zadela, bi Vam svetovali g. dekan, da si sami pokličete v spomin, kaj ste počeli na prižnici ob izbruhu svetovne vojne! Le pomislite na one žalostne čase, ko je zbežano ljudstvo najbolj potrebovalo tolažbe! Kako ste ga tolažili Vi, ki ste bili zato v prvi vrsti poklicani? Kakor lanatičen derviš ste grmeli na prižnici, da so vojsko zakrivilli Sokoli, ker so se bratili s Srbi in hodili k njim v Beograd. Takrat in ravno radi tega hujškanja so prevdarjali Sokoli, vedoč kako lahko je zapeljati nezavedno in nerazodno ljudsko maso, kaj naj stori, da preneha peklenska gonja proti njim. Če je vprašal takrat kdo izmed naprednjakov za nasvet stražmeštra Tršarja — le vojaštvo in orožništvo je ime lo vso moč v rokah — Vas je li s tem ovadil srbofilstva? Le ne preobračajte svoje prefriganost v najivnost!

Vi ste storili, kar ste storili Arko in Križmanu, v popolni zavesti svojih starih grehov. Po polomu Avstrije ste se hoteli prekrstiti iz Savla v Pavla in da Vas ne zadene zaslužena kazen ste obdolžili denuncijantstva one, ki ste jih Vi javno stigmatizirali za državni nevarne v času, ko je bila za prevratnika smrt na večalih edina kazni. Pa ne samo to. Kot «prevdarjamo politiku» Vam ni bilo dovolj samo sramotjenje poštenih ljudi, marveč ste hoteli, da Vam prinese to blatenje povrh še nekaj političnih koristi. Vsled tega ste čakali z izbruhom svojih obrekovanj do časa, da so se približale občinske volitve, če je tudi trajalo to nad dve leti po polomu.

G. dekan, ali ni vse to gola resnica? Sedaj Vas pa vprašamo, kaj je ribniška sramota? Odgovorite si kar sami.

Dopisi

IG-STUDENEC. V nedeljo dne 13. julija so imeli pri nas Orli proslavo 15 letnice obstoja društva. Nekaj se jih je zbralo pri deseti maši in tem je gospod kaplan Rovtar s prižnice med drugim povedal tudi sledeče: «Vi Orli, ki ste danes tukaj zbrani v globokem spoštovanju Boga imate zato svojega voditelja in načelnika Jezusa Kristusa, ljubite ga. Ve Orlice in vi Orlički bodite pa pogumni, ker ni je sile, ki bi vas mogla premagati. Sam Sv. Peter je naš podporni član in nam bo pošiljal pomoč, zakar mi moramo biti vsi vedno hvaležni. Ne pustite se zapeljati od zlobnih ljudi, ki hočejo nas in vse druge zapeljati v slaba in brezverska društva. Bog živi načelnika Orlov Jezusa Kristusa. Bog živi podpornega člana Sv. Petra.» Prinašamo izvleček iz govora, da bo široka javnost videla, kako grdo zlorabljajo posvečene osebe, sv. prostore in imena največjih v strankarske in povesne posvetne namene.

KAMNIK. Pot na Stari grad pri Kamniku je bila zadnja leta zelo slaba, ker sta jo vso raztrgala voda in les, ki so ga sekači spuščali po strmini. Letos jo je kamniška podružnica SPD z blagohotnim dovoljenjem in pripomočjo lastnice, g. Apfaltern, temeljito popravila, tako da je sedaj v prav dobrem stanju. Speljana je zložna, na nekaterih mestih so postavljene klopi, tako da tudi slabotnejši po njej lahko pridejo do razvaline, katera je na vrhu. Pot začenja ob tuhinjski cesti par korakov naprej od zadnje hiše predmestja Pod goro. Ker je severno

pobožje hriba že izsekano, je pri vzpenjanju ves čas krasen razgled na kamniške planine, na vrhu pa se odpre krasen razgled na južno stran po polju proti Ljubljani. Izlet na grad je posebno priporočljiv za izletnike, kateri pridejo v Kamnik samo za nekaj ur ter nimajo časa, da bi šli v Bistrico.

JEŽICA. Pod naslovom «Dr. Zerjavove zveze s komunisti» poroča «Slovenec» da je «Orjunaš» Kregar 3 dni pred volitvami sklical komuniste na volilni sestanek, s čimer hoče znani «Slovenec» dopisno doprinesti dokaz, da postoje med voditeljem jugoslovenskega gibanja dr. Zerjavom in apostolom boljševeškega brezdomovinstva dr. Lemežem «koristne in resne zveze». Lastniku «dobrega» katoliškega časopisa in prvemu prijatelju komunistov knezoškofu Jegliču sporoča «Orjunaš» in zvest Zerjavov oproda» iz Ježice, da je njegova nacionalna čast, odkar je pričel spoznavati greh, še nedotaknjena od smradu brezdomovincev črne in krvave barve in taka kljub vsem prošnjam in grožnjam župnišča in drugih klerikalcev za vedno tudi ostane. Podatki «Slovenca» so nizkotna laž! Vsa agitacija SLS in potek občinskih volitev na Ježici jasno izpričuje nasprotno, namreč zvezo dr. Korroča s komunisti. Samo zato je «zmagala SLS na Ježici tako sijajno».

KRANJ. Te dni je razpečavala tukajšnja klerikalna klika med svoje privržence v Kranju in okolici letak, v katerem našteva vse trgovine in gostilne, čijih lastniki so zvesti pristaši SLS, nadalje klerikalcem naklonjene tvrdke in kakor pravi letak, zagrizene nasprotnike SLS v Kranju. To je očitno sčuvanje na bojko, toda povemo vam le eno: Sami izzivate v mestu, ki je v ogromni večini napredno, gospodarski boj, pa ga imejte. Če bo koga glava bolela, naj se zahvali tem hujškačem. Naj ti hujškači povedo tudi svojim podeželskim pristašem, da povodom raznih potrebnih in nepotrebnih veselje, ne nadlegujejo tukajšnje napredno meščanstvo za dobitke, ampak naj se obrnejo le na klerikalce. Našim somišljenikom pa priporočamo, naj si dobro ogledajo ta letak in naj izvajajo vse konsekvence.

BLD. Naš cestni načelnik je slep in gluhi. Ne vidi tistih podrtih ob blejskem mostu, ki jih je jeseni napravila povodenj. Tam je sedaj cesta v daljavi 30 m zaplankana in tako ozka, da se komaj dva vozova srečujeta. Ne sliši pa tudi kritike o njegovi osebi, sposobnosti in kljubovalnosti. Take razvaline moramo gledati že od jeseni in še sedaj, ko se na tisoče tujcev pripelje po tisti cesti, se ne gane nihče, da bi se cesta popravila. Tudi viša oblast je malomarna, ki tako cesto gleda in trpi. Lepe pojme mora imeti tujec o nas! Tu naj bi prijel «Slovenec» svojega pristaša za ušesa, namesto da kritizira druge razmere, ki so deloma pretirane, deloma izmišljene. Sicer pa je sedaj poprava te ceste do konca sezone nemogoča, ker je čas prekratek. Če kakšna mala povodenj odnese še ostanek ceste, bomo že potrpeči, čeprav bo zveza z Leskami popolnoma pretrgana. Se bomo pa vozili čez Jesenice v Radovljico in Ljubljano, čeprav s triurno zamudo in velikimi stroški. Pa kaj briga to našega dikega cestnega načelnika.

BOHINJSKA BISTRICA. Pred mesec dni se je vršil pri nas pod patronatno ljubljanskega škofa orlovski zlet, na katerem je tajnik SLS Miha Krek, rodom Bohinjec, pozdravil poslušalce z besedami: «Kar pa je obžalovanja vredno je to, da se preveč pije in da so Bohinjeci pijanci. Če bi prišle danes sem kaj vse solze, vse gorje in vse nečistost, ki izvira iz pijančevanja, bi se moralo to studiti vsakemu človeku». Kakor tudi mi obojamo pijančevanje, vendar ne moremo dopustiti, da se nas pavšalno žigosajo kot pijance. Evo, Bohinjeci, pijanci smo, nečistniki in nepoštenjak! Tako nas je obsodil naš rojak, tajnik z vsemi lopovstvi blagoslovljene klerikalne stranke. Za plačilo je prejel hudo moralno kľofuto od gorjanskega Orla v kroju, dočim so Bohinjeci v strahu pred škofom molčali. Miheč, ti si pa zapomni sledeče: Če se boš pogosto prikazoval v tem nečistem Bohinju, ki te je zredil in izsolal, se zna dogoditi, da ti bodo ti zaničevani bohinjanski «pijanci» dokazali, da znajo biti «trdni».

CERKNICA. Preteklo nedeljo je Prostovoljno gasilno društvo v Begunjah nad Cerknico na svečan način blagoslovilo svoj gasilni dom in novo brigadno. Kumovala sta g. Lovko in njegova soproga iz Begunj. K tej slavnosti je prihitelo več bratskih društev. Zbrane ogledale in ostalo občinstvo je prisrčno pozdravil načelnik domačih gasilcev g.

Važno za vsakovrstna trgovska podjetja

Pribrante si čas, denar in skrb, ako imate dobro in praktično urejeno knjigovodstvo, katero Vam uredi, vodi, oziromr upelje po priznani najboljšem sistemu le

Jugoslovansko centralno knjigovodstvo

„Kontrolor“ 392/24
 Sv. Petra cesta št. 24.
 Urejevanje, organizacija, bilance in revizija knjig, interno in eksterno poslovanje.

Ciril Podgornik. Sledilo je še več govorov, od katerih naj omenimo onega sa veznega tajnika g. Hojnika, ki je poudarjal velik pomen gasilskih društev, ki ne poznajo strank ali politične pripadnosti svojih članov, temveč le golo ljubezen do bližnjega. Nato so defilirale čete gasilcev pred gasilnim domom. Popoldne se je vršila dobro uspeša vrtna veselica ob mnogobrojni udeležbi domačega in zunanega prebivalstva. Tudi par ljubljancov nas je posetilo preko «Pekla». Popoldne in popodne je vse trajno sodelovala gasilska godba iz Dobrove pri Ljubljani. Bil je za Begunje lep dan, najlepši pa je bil moralni in gmotni uspeh prireditve. Mlademu društvu pa kličemo: Le tako naprej! Na pomoč!

KOSTANJEVICA. Kako napreduje napredna misel v krški dolini, nam kaže med drugim volilni izid pri nas. Dočim so klerikalci v prejšnjem občinskem odboru imeli dve tretjini vseh odbornikov in so bili absolutni gospodarji v občini, so sedaj z velikansko težavo dobili večino enega mandata. In koliko je bilo treba truda za to, koliko laži in koliko pretenj in prošelj. Priti je moral pomagati župniku celo prof. Sušnik iz Ljubljane, znani demagog klerikalcev. Poleg ljubljanskega agitatorja se nam smilita tudi vneta «Dauerlaufferja» Jerneče in Črednik, ki sta skoraj onemogla od prenapornega tekanja ponoči in podnevi. Svojas je «Slovenec» napadel trgovca Engelsbergerja v Krškem, ker je delal za JDS, v Kostanjevici pa je celokupno njegovo nemčursko sorodstvo agitiralo in volilo za propadajočo klerikalno stranko, pa tej žlahti se še ni nikdar ničesar očitalo. V ostalem pa je tudi nekaj takih ki se ob vsaki priliki silijo med narodnjake, kadar pa je treba očitno pokazati, zlezajo sramežljivo pod klopi. Vsa čast pa našim zavednim volilec, ki so skoraj vsi pokazali svojo napredno zavest in tako pripomogli, da dobi Kostanjevica polagoma svojo čast nazaj.

HUM PRI ORMOŽU. Pretekli teden se je vršil tukaj sestanek učiteljev maturantov iz leta 1890. in 1891., ki je potekel prav zadovoljivo. Iz obeh letnikov se ga je od 21 še živčih tovarišev udeležilo 12, ki sta jih sklicatelj Smid in Porekar pozdravila v prisrčnih besedah. Po skupni večerji je vsak poidelec pripovedoval svoje doživljaje od mature naprej. Bilo je ponovnega veselja odobravanja. Drugi dan so posetili grobove nekdanjih profesorjev in tovarišev ter si ogledali mesto. Prihodnje leto se vrši sestanek v Sošanju.

SELNICA OB DRAVI. 30. junija je bli v Selnici ob Dravi sestanek mariborske župe gasilnih društev, na katerem je bilo po svojih delegatih zastopanih 18 društev. Ob tej priliki je domače gasilno društvo praznovalo 20-letnico svojega obstoja. Načelnik Majcen je pozdravil g. Fenguš, odbornika Jugoslov. gasilske zveze, odbor župe in ostale delegate. Podal je nato zgodovino gasilskega društva Selnica ob Dravi. Iz tega poročila je razvidno, da sta bila gg. Lirš in Lernaš soustanovitelja društva in da sta še danes navdušena gasilca. Sledila je gasilska vaja, pri kateri so gasilci nastopili zelo sigurno. Ako ne bi bila nastala majhna napaka pri brizgalni, bi bila vsa vaja izvedena izborno. Obhoda se je udeležilo nad 200 gasilcev. Domača dekleta so jih obsipala s cvetjem. Po obhodu se je razvila živahna zabava na vrto g. Doppler. Igrala je domača in pekerska godba. Posebna hvala pa gre električni v Fali, ki je dala na razpolago tovrni avtomobil in napeljala električno luč na veselilni prostor.

Razpoloženje do dela

Vam ustvari dober kakao za zajtrk. V Vaš kuhinji naj bo tedaj vedno na razpolago najnovejši in na dobrotah neprekosljivi

1826/a

Darujte za Slajpahov fond!

Kulturni pregled

Koncert na prostem v Beogradu. Te dni so priredile beograjske pevke in pevci dami Valjani in Dravsalj ter gg. Holodkov in Tomić koncert na prostem. Peli so arijo iz «Tosca» in «Pikove dame» ter dosegli pri hvaležnemu občinstvu prav dober uspeh.

Monografija o Janačku. Češki skladatelj Leoš Janáček, avtor «Pastorke Jenufe» in drugih oper je pred kratkim objavil 70 letnico svojega rojstva. Ob tej priliki je napisal Max Brod monografijo o komponistu. Češki prevod monografije je izdala «Hudební Matica» v Pragi, nemški original pa izide v založništvu dunajske filharmonije.

«Ana Karenina» kot opera. Rimski Velika opera je uprizorila letos koncem junija prvič opero «Ana Karenina» v 5. dejanjih. Njen avtor je mlad italijanski komponist Robbiani. Opera ne nudi muzikalnih zanimivosti, dasi izrablja libreto celo znamenito dirko, s katero prične opera. Od izvirnika Lea Tolstega ni ostalo ničesar. Prizori med Karenininim in Anjo po dirki ali scena Ana, ki se vrže pod vlak, vplivajo kot navadna brezokusna melodrama. Karolin bariton v cilindru in dolgi črni sukni poje obitke ženi, Ana je soveda sopran in Vranski lirichen tenor, ki čaka svoje ljubice s sladkimi kančilenami. Gomodov «Faust» soveda tudi baletni zbor.

nima bogve kaj Goethejevega, a ima vendar svojo lastno vrednost. Robbiani ni imel uspeha. Opera je doživela samo dve predstavi in je potem izginila z odra.

Novo skladbe Jaromira Weinbergerja. Universal-Edition v New-Yorku je pravkar izdala Weinbergerjevo «Lutkovo uverturo», ki se je prvič izvajala na Dunaju pod taktirko dirigenta Nodbala. V isti založbi so izšle tudi Weinbergerjeve skladbe za gosli v redakciji prof. Ševčika, pripravljajo pa se pesmi mladega praškega komponista Karla Barvitiusa.

Boticellijeva slika «Sv. Sebastijan», ki je bila že napol pozabljena, se je pravkar našla v vatikanski galeriji, odkode so jo prinesli v pinakoteko, kjer so jo uvrstili med druga dela.

Hasencelerjeva «Antigona» v Budimpešti. Neka skupina gledaliških igralcev, obstoječa samo iz mladih ljudi, je uprizorila 19. in ponovi 20. julija v Budimpešti na prostem Hasencelerjevo «Antigono».

Rusinsko operno gledališče v Uhorodu. Iz Bratislava poročajo, da se gledališki ravnatelj Jos. Hurt resno bavi z idejo ustanovitve rusinskega opernega gledališča v Uhorodu. Njegov tozadevni načrt predvideva potrebo angažmana 17 do 14 rusinskih pevcev ter 18 člana baletni zbor.

Bujni, svilasti lasje, po rednem umivanju glave z

„Elida“ Shampoo

Domače vesti

PABERKI

iz «Slovenca» z dne 19. julija 1924.
 «Prvič je vsak, kdor zapusti svojo rodno vero, figo vredna.» — Torej so apostoli, mučeniki in tudi naši predniki bili figo vredni, in sploh vsi izpreobrnjenici, ki zapuste svojo «rodno vero». Zakaj pa potem pošiljate misijonarje in isčete proselitov, če so izpreobrnjenici — n. pr. Angleži — figo vredni?
 Na drugem mestu istega lista: «Svetozar Pribečević zabranjuje dijakom, da bi bili člani n. pr. Hauau, Oria, pa tudi Orjuna. Učiteljem pa zapoveduje, da morajo biti člani. Res, vzorno prosvetni minister!», še bolj vzoren prosvetni minister! (Očitek je NB. lažnjiv.) — Pa glej ga spaka! Papež ali «Sveti Oče» tudi zabranjuje duhovščini politično udeleževanje, očitam pa dovoljuje. — Res, vzorno cerkveno poglavarstvo in sijajna delitev dela, pa tudi vzorna disciplina! M. A. C.

* Z ljubljanske univerze. Za izrednega profesorja za primerjalno indoevropsko jezikoslovje na filozofski fakulteti v Ljubljani je imenovan g. dr. Karel Ostir.

* Inženjski izpit je napravil 14. t. m. na rudarski akademiji v Leobanu g. Dušan Radol. Na tehniški fakulteti v Ljubljani je položil geometrijski diplomski izpit g. Ivo Robek iz Blance pri Sevnici. Čestitamo.

* Izpremembe v vojaški službi. Administrativni major tehniške stroke Anton Sablačan, doslej upravnik Dravskega municijskega skladišča, je imenovan za pomočnika šefa smodnišnice v Kanišku, za upravnika Dravskega municijskega skladišča pa administrativni kapitan 1. razreda Živojin Nešić. Nadalje so imenovani: major Metod Rakuša za komandanta 1. bataljona 46. polka; kapitan 1. razreda Milutin Varagić za upravnika Dravske artiljerijske delavnice; kapitan Aleksander Sučević, doslej pri razmejitveni komisiji v Ljubljani za komandanta 5. čete 5. polka, pisar Dravske divizijske oblasti Miroslav Gerber pa za artiljerijskega pisarja. Premeščeni so: kapitan 1. klase Radovan Mirković, adjutant Savske pehotne brigade, k 39. polku; kapitan 1. razreda Rudolf Juvanc od celjskega vojnega okrožja k 39. polku; kapitan 1. razreda Joško Savojic od III. armijske oblasti k komandi Dravske divizijske oblasti kot računovodja; administrativni kapitan 2. razreda Josip Sušnik od 28. k 45. polku; administrativni kapitan Ferdo Vončina od 16. artiljerijskega polka k 10. art. polku; kapitan Rade Avšič od 7. konjeniškega polka k 1. konjeniški polku; poročnik Josip Boštjančič pa k 8. pešpolku.

* Izpremembe na naših srednjih šolah. Stalni profesorji, odnosno učitelji, so postali: na I. realni gimnaziji v Ljubljani dr. Lovro Sušnik in France Koblar, doslej profesorja istega zavoda; na realni gimnaziji v Celju dr. Karel Pirjavec s trgovske akademije in Janko Orožen z gimnazije v Murski Soboti; na gimnaziji v Kranju Franjo Korbar, profesor istega zavoda, in Otokar Zagar, suplent na gimnaziji v Ptuj; na gimnaziji v Mariboru dr. Franjo Mišič, profesor istega zavoda; na gimnaziji v Murski Soboti dr. Maks Robič, suplent istega zavoda; na realni gimnaziji v Novem mestu Hilarijon Tofan, profesor realke v Mariboru, in Vladislav Rustja, suplent istega zavoda. Na realni gimnaziji v Ptuj Henrik Vodnik, profesor istega zavoda; na realni gimnaziji v Kočevju Josip Pungartnik, suplent istega zavoda; na III. realni gimnaziji v Ljubljani Rajko Pirnat, suplent istega zavoda; na drž. moškem učiteljskem v Mariboru Ivan Prijatelj, profesor istega zavoda. Za mesta, katerim je potekel rok pred kratkim, še ni odločitev. Premeščeni so: Adolf Robida in dr. Viktor Peterlin z ljubljanskega učiteljskega na ljubljansko realno in dr. Rudolf Kropivnik ter Ljudevit Mlakar z realke na učiteljske.

* Izpremembe v šolski službi. Imenovani so: za prosvetnega referenta in višjega šolskega nadzornika mariborske oblasti — namesto upokojenega dr. Janka Bezjaka — dr. Leopold Poljanec; za srednješolskega referenta mariborske oblasti Fran Mravljak, doslej profesor na celjski gimnaziji; za vadniškega učitelja na moškem učiteljskem v Ljubljani Ernest Sirec, doslej učitelj istega zavoda, za vadniško učiteljico na ljubljanskem ženskem učiteljskem Albina Zavašnik, doslej učiteljica na Viču. Učitelj II. meščanske šole v Ljubljani je postal Maks Hočvar, dosedanji ljubljanski šolski nadzornik Fran Segula je na lastno prošnjo z meščanske šole pri Sv. Lenartu premeščen na meščansko šolo v Ptuj.

* Važno za kandidate srednješolskega učiteljstva. Kakor se službeno razglašalo, morajo kandidati srednješolskega učiteljstva, ki reflektirajo na nameščenje na srednjih in strokovnih šolah, svoje po čl. 12. uradniškega zakona z dne 31. julija 1923. instruirane prošnje vložiti neposredno pri ministru prosvete v Beogradu, ki bo sklepalo o prošnjah.

* Subvencija kulturnim in športnim združenjem. Ministrstvo za narodno zdravje je razdelilo med posamezna humanokulturna in športna združenja, ki delujejo za povzdigo zavesti in duha v našem narodu za njegovo zdravje, znesek 300.000 dinarjev.
 * Himen. Na Vrskem se je 12. t. m. poročil trgovec in podarostar Vranskega Sokola g. Franc Oset z gospodično Ido

Svetinovo, Sokolico-načelnico. Mlademu paru želimo obilo sreče!
 * Smrtna kosa. Kapelnika ljubljanske opere g. Balatko in njegovo soprogo Vero Danilo-Balatkovo je zadela teška izguba z nenadno smrtjo 10 letnega sinčka Ačija. — V Gradacu v Beli Krajini je nenadoma umrla ga. Josipina Mazelle, soproga gradškega župana, uglednega in »nalet« okrog znanega veleposestnika g. Julija Mezelleta. Blago pokojnica, dobo težko pogrešali nešteti siromaki, ki jim je bila vedno velika dobrotnica. Iskreno sožalje težko prizadetima rodbinama!

* Lokalni vozovi v železniškem prometu. Direkcija državnih železnic v Ljubljani nas obvešča, da so z 18. t. m. uklinjeni pri vseh mednarodnih brzih vlakih lokalni vozovi, vendar obstoja še nadalje promet lokalnih potnikov v istem obsegu kakor dosedaj. Lokalni potniki naj vstopajo iz carinskih in policijskih ozirov vedno v one vozove, katere jim nakaže vlakospremo osebo. Po največ so to vozovi z strojem, t. j. en voz III. ter en voz I. in II. razreda. Na zahtevo obmejnih policijskih komisariatov morajo imeti lokalni potniki pri sebi kakršnokoli legitimacijo, s katero lahko dokažejo v vlaku službo vršnim policijskim organom svojo identiteto. Ta zahteva ni nova, pač pa stopa sedaj občutnejše v veljavo, da se lažje razloči lokalnega od tranzitnega potnika.

* Nov način boja proti učiteljstvu. Iz učiteljskih krogov nam poročajo: Odkar obstoji klerikalizem, se vrši proti učiteljstvu strahovit boj. Seveda ne v vsakem kraju. V mestih se to ne običi, a tudi zunaj na kmetih ne, kjer je duhovnik poštenjak. Tem hujše zato tam, kjer duhovnik vodi boj sam ali pa njegovi najzvestejši privrženci. Najbolj udomačeno sredstvo je napad v časopisih. Z zmerjanjem in sramotenjem hočejo terorizirati učiteljstvo. To se jim danes ne obnese več. Tudi prošnje na šolske oblasti, s številnimi, nabranimi podpisi so bile kaj priljubljene, a pri šolskih oblastih ne zaležejo dovolj; ta metoda ne vleče več, ker je že preveč obrabljena. Sikaniranje, denunciranje in razni protesti občin in krajskih šolskih svetov, vse to jim ne zadostuje več, zato so našli nov način boja, ki bo začetkom uspešen. Satan si ne more izmisliti večje zlobe in grše podlosti. Sedaj bodo nastopali pri sodnji proti učiteljstvu. A kako? Najzanesljivejši agitatorji skušajo v razgovoru z učiteljem insecinirati prepričanje ali prerakanje s tem, da zabavljajo čez državo, zmerjajo najodličnejše ljudi itd., tako da učitelj ne more molčati. Naj bo odgovor še tako miren in dostojen, se agitatorji raztogotijo, kričijo, da je vsaj na videz bil preprič. Temu sledi kmalu tožba. Ker nastopata po dva ali trije skupaj radi pričevanja, si učitelj ne more pomagati. Opozarjamo učiteljsko, naj bo previdno. Kadar nimate vsaj dve zanesljivi pričji poleg, ne govorite s klerikalcem. Sodnija se mora po postavi na priče ozirati, tu ne pomaga nedolžnost, ne pravica, ne resnica, tu odloči edino le pričevanje. Dosedaj smo se branili s sodnijo, v bodoče nas bodo napadali s sodnijo. Se enkrat: Pozor! Izogibajte se klerikalcev!

* Trg Vransko si je te dni izvolil za župana odličnega in zavednega pristaša JDS. gospoda notarja Presečnika.

* Prireda Slovenije. Projeli smo: Na incijativo veleseljskega urada prireditelja Slovensko lovsko društvo in Slovensko planinsko društvo na letošnjem veleseljskem, specijalno lovsko in planinsko razstavo, pod geslom «Priroda Slovenije». Kakor je iz dosedanjih priprav razvidno, obeta biti ta razstava atrakcija letošnjega veleseljskega. Arangement, dekoracije itd. je v rokav ob žrtvovalnih in preizkušanih članov obeh društev. Razstavljene bodo vse zanimivosti z lovškega in planinskega življenja, kar bo vzbudilo pri nas velik interes, še večjega pa pri naših gostih iz Srbije in Hrvatske. Razstavo se namerava izpopolniti z lovskimi in planinskimi potrebščinami tako z sportno obleko, čevlji, puškami, municijo, mrežami, krznarskimi izdelki, lovsko in planinsko literaturo, optičnimi predmeti, sručmi, derezami itd. Trgovci in proizvajalci teh predmetov se opozarjajo, da prispevajo k tej razstavi in označijo ravnateljsko veleseljskega takoj predmete in njih število. Ker je prispevek k stroškom za razstavljalca minimalen, se prepusti v prvi vrsti k razstavi seljske razstavljalce in v drugi vrsti ostale.

* Iz Rogaske Slatine nam poročajo: Zdravilišče je te dni doseglo rekord na dnevnih gostih za vso dobo svojega obstanka. Dočim namreč znaša normalna «kapaciteta» do 1300 tujcev, jih imamo te dni nad 1600 in je zasedena tudi zadnja kopalna kabina. Prijave na «razplet križev» smo opazili na tem, da so nas začasno zapustili razni ministri in vodilni politiki ter da že dva dni ne stoji na kolodvoru nobeno «inspekciono kolo». Naš «Monte Carlo» je še vedno zagnat, veselo predstave članov beograjskega pozorišča še vedno polnijo gledališko dvorano, v veliki spodnji dvorani pa nastopajo razni umetniki (Stojanović, Križaj itd.) «jeunesse dorée» pleše shimmy celo že na «kolo», za soboto pa z veseljem pričakujemo nastop našega vrlega «Ljubljanskega Zvona», leto prvega pevskega zbora.

* Parastos ruskemu carju. V četrtek popoldne je beograjska ruska kolonija priredila v beograjski saborni cerkvi svečan parastos carju Nikolu II. in njegovi rodbini. Parastosa se je udeležilo veliko število Rusov in Beogražanov.

Pristni kranjski firnež,

prvovrstne suhe in oljate barve, laki, kit, klej, spiriit gorljiv, prašno oje, slikarske in ploskarske potrebščine.

Ravhekar & Derganc

Pred škofijo št. 20 3403a

* Opozarjamo na naznanilo Trgovske banke d. d. v oglasnem delu današnjega lista. 1714

* Krvav padee epileptika. Nedaleko od Sarajeva, ob cesti proti Kozji Čupriji, so našli te dni v reki Miljački truplo odraslega moškega. Sodna komisija je ugotovila, da nima truplo nobene kosti, ki bi ne bila zlomljena. Celotno telo je bilo ena sama rana. Ponesrečenec je padel z neke nad 100 metrov visoke stene preko skaloja v Miljačko. Bil je 24letni epileptik Fehir Ekić z Vratnika. Najbrže je nesrečenega Fehima nenadoma napadla božjast ter je tako preko nevarne stene padel v Miljačko.

* Poskušen beg Čaruge in tovarišev. — Osiješki listi poročajo, da so oblasti zasledile tajne priprave Čarugine tolpe za beg iz zaporov. Dobili so mnogo tajnih pisem, ki jih je Čaruga pisal svojim tovarišem. Preiskava se vodi z vso natančnostjo. Ugotovljeno je tudi to, da so v zaroto zapletene osebe izven zaporov.

* Tatvina v «Petovijci». Družbi «Petovija» na Bregu pri Ptuj je bila v zadnjem času iz začasnega skladišča ukradena večja množina čevljev. O storilcih ni sledu.

Iz Ljubljane

— Mestna Orjuna št. Jakob s Krakovom - Trnovo priredi v nedeljo dne 21. julija peščizlet v Podsmreko. Zbor ob 14. uri na šentjakobskem trgu za gornjo organizacijo. Članice in člani, ki posedujejo svoj kraj, v kratko, ostali z znakom. Pozivljajo se bratske organizacije, da se zletu udeležijo po možnosti in kroju. Zbor za ostale ob pol 15. uri na križišču Bleiweisove in Rimske ceste. Somišljeniki dobro došli. V slučaju slabega vremena se zlet ne vrši.

— «Jadranska Staza» v Ljubljani. Prijateljski sestanek svojih mornarjev se vrši v ponedeljek dne 21. t. m. ob 20. uri v restavracijskih prostorih «Zvezde». Ker so na dnevnem redu važni razgovori, se pričakuje polnoštevilna udeležba. Vabijo se vsi, tudi oni, ki se prvega sestanka niso udeležili.

— Strokovno šolstvo. Gremij trgovcev v Ljubljani objavlja sledeče: Na odborovi seji, ki se je vršila dne 11. t. m. je sklenilo načelstvo, da se prične redni pouk na gremijalni trgovski nadaljevalni šoli dne 1. septembra t. l. Za vstop v I. letnik gremijalne trgovske šole se zahteva predizobrazba dveh razredov srednje šole ali dveh razredov meščanske šole ali pa 8 razredov osnovne šole. Člani se naprošajo, da ravno strogo po sklepu načelstva ter ne sprejemajo nobenega vajenca brez navedene predizobrazbe. Nadaljnja navodila glede gremijalne šole se bodo pravočasno naznanila. — Načelstvo.

— Ugotovitev. Z ozirom na našo notico, objavljeno v št. 168 o aretaciji neke Marije Prosen nas naproša gospa istega imena, iz Velike čolnarske ulice 10, da ugotovimo, da ona z aretranko ni identična. To seveda radevolje storimo. Natančnejših podatkov o identiteti osumljenke v svoji notici nismo mogli objaviti, ker jih tudi aretranka ni navedla.

Go. Marijo Prosen in druge pa opozarjamo na naš večerajšnji članek «Nepriilike istoimenosti», ki prav drastično sliko fatalno situacijo, katero često povzroča enakost imena.

— Umrlj v Ljubljani. Večeraj sta bila objavljena sledeča smrtna slučaja: Uršula Barbo, št. slučaja, 78 let. — Albica «clnikar, »letnik, 16 let.

— Opozarjamo na današnji inserat «Ljubljanske posojilnice», ki je začela poslovati v novo urejenih prostorih na Matuem trgu št. 6.

— Posetite gostilno «Pri Nestlnu», Tržaška cesta št. 4!

— Nepreviden sofer. Na našo tozadevno notico v petkovem «Jutru» nam sporoča delovodja g. Florian Barbo, ki je šofiral dotični avtomobil, da njega na nesreči ne zadene nikaka krivda, ker je vozil točno po predpisih, polagoma in s signali. Poškodba gđe. Š. je v ostalem razmeroma lahka, tako da gospodična lahko nemoteno opravlja svojo službo.

— Aretacija komunist. Policija je aretirala nekega brezposelnega železničarja s ključavniciarja, ki je po Pobrežju širil komunističen nauk.

Iz Celja

— Nočno lekarniško službo v Celju ima ta teden lekarna «Pri Orlu» na Glavnem trgu.

— Živinski sejni v Celju. V zadnji seji celjskega občinskega sveta se je zelo umestno razpravljalo tudi o tem, kako bi se povečal za Celje in okolico dotok živine, kako bi se nadalje ustvarila zdrava konkurenca in s tem nudila mesarjem prilika nakupovati cenejšo klovno živino. Sklenilo se je, uvesti zopet redne mesečne živinske sejme, za katere naj skrbi mestni magistrat za potrebno reklamo.

— Prodaja nagrobnih kamnov na celjskem mestnem pokopališču. Mestni magistrat celjski razglašajo, da se vrši v sredo dne 6. avgusta t. l. ob 16. uri na mestnem pokopališču prosta prodaja nagrobnih kamnov, ki so zapadli mestni občini, ker se niso plačevale pristojbine za uporabo grobov za nadaljnjih 20 let. Sestanek interesentov je ob določeni uri pri glavnem vходу mestnega pokopališča. Izkupiček je plačati takoj na licu mesta. Prodani nagrobni kamni se morajo odstraniti najkasneje do 20. avgusta t. l.

— Razpis trafik. V davčnem okraju Celje sta razpisani tobačni trafiki v Arslinu pri Vojniku. Kosmati dobiček v zadnjem letu je znašal 4292 Din. Nadalje se razpisuje trafika v Smartnem št. 22 s kosmatim dobičkom 281 Din. Ponudbe je treba vložiti pri finančnem okrajnem ravnateljsstvu v Mariboru najpozneje do 5. avgusta dopoldne.

Vremensko poročilo

Ljubljana 19. julija 1924.

Ljubljana 806 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padevine mm
Ljubljana	7.	760.4	18.0	sev. zapad	oblačno dež	16.4
Ljubljana	14.	758.6	18.5	sev.	—	—
Ljubljana	21.	759.9	14.2	—	—	—
Zagreb	7.	—	—	—	—	—
Beograd	7.	—	—	—	—	—
Dunaj	7.	—	—	—	—	—
Traga	7.	760.0	14.0	jugozap.	več oblak.	9.0
Inacnost	7.	—	—	—	—	—

V Ljubljani barometer višji temper. nižja

Solnce vzhaja ob 4:25, zahaja ob 19:47

Dunajsko vremensko poročilo. Večeraj je po vsej Avstriji deževalo. Temperatura so bile precej nizke. Napoved za

nedeljo: Precej jasno, hladno. Prognoza nesigurna.

Tkane lesene koloturne zavesi
 (rouleaux) in eslinške koloturne obokance dobavljamo točno in solidno tvornica koloturnih zaves
Anton Bencze i sin
 Veliki Bečkerek (Banat)
 Zastopnik se ličejo. 739

Globoko razžaloščeni in potrji sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša najboljša in nepozabljena soproga in mati, gospa

Josipina Mazelle

soproga veleseljskega in župana v Gradacu danes v 42. letu življenja nenadoma preminula.

Pogreb predrage pokojnice se vrši v ponedeljek dne 21. julija ob 11. uri iz hiše žalosti na pokopališču v Kloštru.

V globoki žalosti prosimo tihega sočutja.

Gradac, dne 19. julija 1924

Julij Mazelle, soproga; Julij, Milan in Miha, otroci.
 Vsi ostali sorodniki.

Iz življenja in sveta

Ameriška volilna borba

Kako so določali na demokratskem kongresu kandidate za predsednika republike.

Newyorški dopisnik «Ruskega Slova» podaja v svojem listu sijajno sliko zborovanja ameriške demokratske stranke, ki je nedavno izbrala svojega kandidata za prezidenta republike. Tekmeča sta bila dva: zet rajnega Wilsona Mac Adoy in guvernir države New York Smith. Njuni pristaši so privedli njima na čast velikanske slavnosti, katere se zde kakor prizori iz norišnice. Dopisnik popisuje te scene takole:

Imel sem veliko tekanja, predno so me vthotapili ameriški kolegi v prilazen kotiček pod glavno mizo za govornike in predsednika zborovanja.

Poleg mene je vihrala velika ameriška zastava, ki je prikrivala prepovedani telefon, katerega je napeljal glavni «manažer» zborovanja, zastopnik mogočne «Associated Press». Bil sem njegov gost. On je izpopolnil s svojim osebnim opazovanjem poročila ostalih 25 sotrudnikov svoje tvrdke: stenografov in časnikorjev. Bil je tudi zelo ponosen na svoj izum in svoj prostor, ker je vse videl boljše nego njegovi tekmeči zastopniki «Timesa» in «Worlda», ki so sedeli zgoraj.

Manažerji Mac Adooa so sijajno služili svoj kruh. Njihovi pristaši so razgrajali tako, kakor da jih je 10krat več nego v resnici. Posebno so besnele zastopnice «društva starih devic», ki so kakor papige rezko izklicavale ime Mac Adooa. Včasih pa se je vendar zgubilo njih cvilenje v živžgu in kričanju plačanih deranov, ki so bili razdeljeni po galeriji in tulli v gotovih presledkih in skupinah pod vodstvom posebnih dirigentov.

Krasna in napol naga 17 letna kinematografska igralka z razkošnimi razpuščenimi kodrčki do pleč, miss Dorman, je še bolj oživljala to urnobesno tulenje. Rekli so mi, da je ona priznana prva lepota velikih kinematografskih podjetij v Los Angelesu. Dva moška sta jo nosila v teku okoli dvorane, in po vsakemu «roundu» je prišla na pleča novih pripravljenih nosačev. Njeno sodelovanje je navdušilo občinstvo za nadaljnih 20 minut besnega vzklikanja. Končno je postal njen obraz ognjeno rdeč. Pot je curjla po njenih licih in ramenih, strgana bluzja pa je kar izgnila z njene telesa. Toda dekle se ni zmenilo za te malenkosti in je neumorno kričala «Mac-Adoo! Mac-Adoo!», dokler ni ustavil predsednik senator Walsh demonstracije s tem, da je zakričal v velikanski trobento. Pristaši Mac-Adooa so izbrabili ta trenutek Pričela se je demonstracija na čast drugega tekmeča, Smitha. Njegov glavni manažer Francin Rosenwelth je pričel govor s popisovanjem vrlin svojega kandidata. Plačani in navdušeni kričači so prekinili govornika ob vsakem malem odmoru, toda so takoj obmolknili na povlele dirigenta, ki je besno strasil velikanski megafon. Toda čim je predlagal Roosevelt voliti Smitha in se je onemogel zgrudil na stol, se je pričelo v dvorani pravo divjanje. Tisoči volilcev in poslušancev so med razbijanjem štirih godb dobesedno plesali in skakali v krogu ter neprenehoma tulili priljubljeno newyorško koračnico: «O, hodniki East-5ydea» (rojstni kraj Smitha). Na tisoče trobent in lesenih klopotev, divjanje piščalk in avtomobilnih trobent — vse to je ustvarilo pravi kaos.

Na podiju pa so skakali otroci, deklice v kopalnih oblekah in odrasli ljudje. Okolu dvorane so se podile celi dve uri pristaši Smitha, v maskaradnih kapah, z megafoni. Vse je plesalo kot Indijanci okolu zmucenega ujetnika. Gospodičane v belih tunikah in z razpuščenimi lasmi so oznanjale zmago Smitha s fanfarami, kakor da smo v časih Nerona v Rimu. Tisočglava množica je divjala kakor neugnani šolarji. Med njimi so bile ugledne osebe, člani kongresa in drugi. Senator Copeland me je spoznal in me je takoj okinal s papirnato kapo. Skakal je ka-

kor petleten otrok okolu mene in pozabil, da spada tudi sam med «temne konje», t. j. med kandidate v slučaju neuspeha Smitha.

Predsednik senator Walsh se je zaman prizadeval vzpostaviti red. Rešil ga je šele Pr. Rosenwelth, ki je skakal okrog s svojimi berglami. Tulenje bi trajalo še 2 do 3 ure, toda vodje Smithovih pristašev so ustavili razgrajaje. S podija so zletele v množico košare vrtnic. Godba je udarila državno himno: «Zvezdni prapor». Potem je nastopila obežavana Anny Cayer, umetnica Metropolitan opere. Senator Walsh je s pomočjo ognjegašev in rediteljev končno dosegel mir.

Neki gospod iz Colorada je imel prav. Kričanje ni pomagalo. Demokratski kandidat je postal Davis, a Smith in Mac Adoo sta propadla...

Vroči vrelci kot parni motorji

Zadnji časi so izredno bogati na izumih pogonov in gorilnih sil. Nismo še popolnoma proučili izuma dunajskega inženjerja Welsa, ki hoče odpraviti vse motorje pri svojem pogonu in se okoristi iz naravnih silami, kakor jih rabijo živali, ko smo že zastarmeli nad genialno iznajdbo ameriškega Hrvata Tesle, ki bo vodil vsa vozila po kopnem, vodi in zraku s pomočjo električnih valov.

Eno najvažnejših gonilnih sredstev tvori vsekakor še vedno voda, čije energije pretvarjajo in eksploatirajo na vse možne načine. Za najnovejšo obliko tkz. «belega oglja» lahko v doslovnem smislu smatramo izkoriščanje vročih vrelcev, pri čemer služi toplota, ki jo vrelci privedo s seboj iz zemeljske notranjosti ne kot nadomestek umetno proizvajane toplote. Iniciativo za to novo izkoriščanje so dale Zedinjene države ameriške. S svojimi poskusi so začele pri veliki gajstrski skupini v kalifornijskem okraju Sonoma in sicer sredi februarja p. l. Navrtale so vroče vrelce, ga spojile s parnim strojem, v katerem je vrelčeva toplota stvorila silo 150 konjskih sil, ki je neposredno gnala vrtno za navrtanje drugega vrelca. Končni smoter tega vrtna je, izčrpati iz skupine vročih vrelcev množino pare, ki bi zadostovala za pogon strojevja s parnimi dinamo in za dobavo toka dvanajstori večjih mest širše okolice. Stroški za tok bi bili pri tem celo nižji kot pri vodnih napravah.

Deset milijonov Fordovih avtomobilov. Te dni je zapustil Fordove delavnice v Detroitu avtomobil, s katerim je bilo doseženo število 10.000.000. Prvi «T» model je bil narejen 1. oktobra 1908. V sedmih letih nato so napravili en milijon voz. Kakor poroča družba, je bil zadnji, t. j. deseti milijon avtomobilov izvršen v 132 delovnih dneh, ali vsak dan povprečno 7700.

Sovjetski poslanik v Rimu prireja intimno večerjo v čast fašizmu. Sovjetski poslanik v Rimu Jurienjev je priredil pred dnevi svečani dimer v čast ministrskega predsednika Mussolinija. Svečanega dimerja se je udeležilo le nekaj zaupnih oseb. Vsa gospoda je prišla v elegantnih frakih, a dame v krasnih večernih toaletah z globokimi dekolteji. Pa pravijo, da komunisti niso buržuj!

Podpora Amundsenu. Kakor znano, je nameraval znani polarni raziskovalec, Sved Amundsen, te dni poleteti s tremi letali s Spitzbergov preko severnega tečaja in pristani na Aljaski. Svojo namero pa je moral opustiti radi pomanjkanja zadostnih denarnih sredstev. Sedaj je dobil od nekaterih angle-

Kie naideš zadovoljnost?

V obleki, ki si jo vesel. Nabavi si tedaj prvovrstno sukno za obleko pri tvrčki 1078/a DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

REMINGTON Mod. 12
FRANC BAR Gankarjevo nabr. 5. Tel. 407

ških kapitalistov ponudbe, da so pripravljeno financirati polarni polet. Slično ponudbo je dobil tudi iz Italije, kjer so izgotovili tri letala, s katerimi je hotel poleteti čez tečaj. Amundsen pravi, da so tudi nemški finančni krogi pripravljeno podprati njegovo ekspedicijo na sever, vendar pa je polet za letoš prekasen. Zato misli Amundsen nastopiti svoj polet preko severnega tečaja v juniju prihodnjega leta.

Stoletni starček na potu okoli sveta. Popotniki, ki se odpravijo na dolgo pot okoli sveta, so navadno mladi in krepki ljudje, ki lahko prenesejo vse težave in napore dolgega potovanja. V zadnjem času pa se je pojavil 95letni starček, ki je stavil, da bo v določenem roku peš prepotoval ves svet. Starček je te dni stavo dobil. Pogumni potnik je doma iz Anglije in se imenuje John All. Pred 22 leti je sprejel stavo z nekim angleškim lordom za 3000 funtov šterlingov, da bo v 21 letih peš prepotoval 316.000 angleških milj, kolikor pač znaša pot po kopnem okoli sveta. Po preteklu dvajsetih let in treh mesecih se je starček vrnil v svojo domovino, kjer je prejel obljubljeno nagrado. Starček pripoveduje, da je na svojem potovanju doživel mnogo anekdot. Slučaj je celo hotel, da bi kmalu postal prometni minister v neki državi v centralni Ameriki. Tam so se ministrstva menjala skoraj vsak dan. Ko se je vrnil v Anglijo bi ga pa kmalu že prvi dan zadela težka nesreča. Neki motociklist je zavozil v starčka in ga podrli na tla. «Ko bi vsi potovali peš kakor jaz, bi se nikomur ne moglo nič hudega pripetiti» je rekel prisotnim, ko so ga dvignili in mu osnažili prašno obleko. Morda bo usoda pogumemu starčku naklonila še nekaj let mirnega in srečnega življenja!

Voda, v kateri ne moreš utoniti. V angleškem morskem kopališču Droitwich je tako močna slana voda, da ne more nihče utoniti. Kdor se koplje, lahko sedi ali leži na vodi, da, še spati more na njej, ne da bi se moral bat, da utone. Morska voda vsebuje tam toliko soli, da se useda v kristalih po vsem telesu in da se takoj posuši, ko stopiš iz vode. Angleški zdravniki priporočajo te kopelji zaradi bogatega solnega obsega vsem, ki so slabokrvni in revmatični.

Novo sredstvo za pobijanje muh in stenic. Praški kemik dr. Truttwin je iznašel kemični preparat, ki ga imenuje Ecurim in ki je neškodljiv za ljudi in domače živali. Sredstvo se razprši v zraku, kar temeljito prežene vse muhe. Znanstven poskus, ki ga je napravil profesor dr. Gintl v Pragi, je dognal, da so vse muhe mrtve v eni uri pri uporabi Ecurima. Dr. Truttwin je iznašel tudi podobno sredstvo proti stenicam, ki ga imenuje Acol.

Katero leto je najbolj nevarno za sročne zakone? Po statistiki so zakoni prvih pet let navadno srečni, po desetih letih pa se zakonca že nerada ločita. Večina ločitve se torej izvrši med petim in desetim letom zakona. Vojne poroke se niso obnesle, ker se je približno trikrat več takih zakoncev dalo ločiti. Vsega skupaj je bilo v Nemčiji leta 1921. 39.000 ločitve, naslednje leto pa 36.000. V Nemčiji se v velikih mestih loči več ljudi kot na deželi, po vojni pa je približno še enkrat toliko ločitev kot v mirni dobi.

Tekma uspavank. V Londonu so priredili tekmo mater in takih, ki hočejo postati. Najtežja naloga je bila tekma za prednašanje uspavanke. Petsto mater se je udeležilo te pevске tekme. Jury pa ni prišla do nikake pozitivne odločitve, ker je izostal pričakovani učinek na otroke, kar radi verjamemo. Ubogi črvički so morali poslušati 500 uspavank iz 500 raznih materinskih grl. Najlepše pri celi stvari pa je, da je razpisalo tekmo družstvo za zaščito dece.

Na morski gladini

Velik Paramount film 20., 21. in 22. julija
Drama boja z besnimi elementi.
Predstave ob nedeljah ob pol 11., 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri. — Ob delavnih ob pol 5., pol 8. in 9. uri.

Sokol

SOKOLSTVO NA OLIMPIJADI.

Kakor smo že večerj kratko poročali, so Čehoslovaki vsled težkih poškodb, ki sta jih dobila pri tekmah dva njihova najboljša tekmovalca, izstopili iz nadaljnje konkurence kot vrsta, dočim tekmujejo še dalje kot posamezniki. V ostalem so imeli Čehi najboljšo izgled in bi si sigurno priložili prvo mesto. Jugoslovanska vrsta je v petek zaključila tekmo. Oficijelni uspehi še ni znan, vtis pa je bil splošno zelo ugoden. Diferenca med njo in švicarsko, francosko ter italijansko vrsto, ki se vse bore za prva mesta, bo vsekakor prav majhna. V kvalifikaciji posameznikov je bil do petke zvečer Slovenec Stukelj na prvem mestu. Končni izid tekmovalcev se razglasi danes.

Odposlanstvo beograjske občine se udeleži pokrajinskega zleta v Zagrebu in prinese s seboj častno darilo za najboljšega tekmovalca pri tekmah, ki se bodo vršile ob zletu.

Konjenica na zagrebškem zletu bo nastopila v izredno velikem številu. Priglašajo se zlasti društva iz Slavonije in Vojvodine, ki pridejo na izlet večinoma s konji, v kolikor bodo to pač dovoljevala prometna sredstva. Računajo, da bo v Zagrebu nastopilo največje število konjenice od vseh dosedanjih sokolskih zletov.

Ljubljanski Sokole pozivlja vse svoje članstvo, ki se namerava udeležiti Pokrajinskega Zleta v Zagrebu, da pripravijo svojo udeležbo najkasneje do 23. julija. Zletni znak stane Din 31.50. Prijave se sprejemajo vsak dan v odborovi sobi v Narodnem domu od 19. do 20. ure; tu se dobe tudi vse ostale informacije. — Zdravo!

Konjenica Sokola v Ljubljani. — Bratje jezdeci, ki se žele udeležiti pokrajinskega zleta, dne 15. do 17. avgusta v Zagrebu, naj se prijavijo pri br. Poljarnarju »Kavarna Prešeren« najdalej do torika 22. t. m. Ob enem je poravnati zaostalo članarino. Vsi jezdeci morajo imeti predpisane hlače in obuvale (ali vsaj črne gamaše). Na poznejše prijave se ne bo oziralo. Prijave Sokolov z dežele naj se pošiljajo pisмено listotam. — Zdravo!

Sokol v Škofji Loki priredil svojo letošnjo javno telovadbo v nedeljo, 27. julija. Ob 13. uri skušnje, ob 15. telovadba, po telovadbi ljudska veselica v Sokolskem domu. Sodeluje godba br. društva z Jesenic. K prireditvi vabimo vse prijatelje sokolstva! — Zdravo!

Sport

Olimpijada

O plavalnih tekmah v četrtek moramo omeniti še nastopne izide: Hrbtno plavanje na 100 m: prvo predtekmovalanje: 1. Kealoha (Amerika) 1:13.6 (olimpijski rekord), 2. Vyatt (Amerika) 1:17, 3. Barta (Madžarska) 1:19, 4. Saitoho (Japonska). Drugo predtekmovalanje: 1. Blitz (Belgija) 1:19, 2. Rawlinson (Anglija) 1:19.2, 3. Zeibig (Francija) 1:29. 400 m prosti stil: Prvo predtekmovalanje: Weissmüller (Amerika) 5:13.6 (olimpijski rekord), 2. Charlton (Avstralija) 5:32.6, 3. Richard Smith (Amerika) 5:37.8. Drugo predtekmovalanje: 1. Arne Bord (Švedska), 5:21.4, 2. Ake Borg (Švedska) 5:25, 3. Hatfield (Anglija) 5:30. Pri sabljanju posameznikov, ki je pričelo v petek, je prišlo do škandala, kakor se še ni dogodil na olimpijadi in vsled katerega je bil izključen najboljši italijanski sabljač Puliti. Za finale so se kvalificirali: Madžari Posta, Garay in Scheurer, Italijani Puliti, Sarochi, Blini in Bertinetti, Francoza Ducret in Cou-

reaux, Holandec de Young, Danec Osier in Argentinec Casco. Nastopili so najprej Italijani med seboj, ki so se dali vsi od Pulitija brez vsakega napora premagati in sicer Sarochi 4 : 9, Bini 1 : 4 in Bertinetti 1 : 4, samo da bo njihov najboljši sabljač ostal svež za nadaljna tekmovalanja. Že pri boju med Pulitijem in Binijem je opazil sodnik Jalux, da puštilo Italijani, da jih Puliti z lahkoto premaga. Opozoril je predsednika razsodišča, da je to po olimpijskih pravilih nedopustno. Predsednik je zato odklonil italijanskega sodnika Cuma. Po tretjem boju med Italijani je odstopil madžarski sodnik Kovacs z utemeljitvijo, da se Italijani ne borijo pošteno. Puliti je na to izjavil, da bodo Kovacs pretepli na fašistovski način. Madžar Posta, ki je to slišal, je proti tem grožnjam takoj vložil protest. Kmalu nato je došla vest, da je italijanski sabljaški mojster Sasone grozil francoskemu polkovniku Siluxu, da ga bo pretepel. Z ozirom na ta dogodek je razsodišče sklicalo vse udeležence turnirja ter jim naznanilo svoj sklep, ki ga je storilo po večernem zaslišanju prizadetih: «Puliti se izključi od vseh sabljaških tekmovalcev posameznikov in vse njegove dosedanje borbe se anulirajo». Gotovo je, da bodo vsled tega tudi ostali Italijani izostali od nadaljnjih tekmovalanj.

Sklep razsodišča je, čeprav je izredno strog docela upravičen. Pomen olimpijade bi gotovo mnogo izgubil, ako bi se posamezni tekmovalci dali premagati, ne da bi napeli vse svoje moči.

Italijansko časopisje ignorira naše telovadce-Sokole, ki se borijo častno. Noče jim v svojih poročilih priznati uspehov, ki so jih dosegli. Pa nič za to! Javnost bo kmalu spoznala sposobnosti in pravilno in pošteno dosežene uspehe.

Petkovi izidi v plavanju so: Finale na 400 m gospodje: 1. Weissmüller (Amerika) 5:04.2, 2. Arne Borg (Švedska) 5:05.6, 3. Charlton (Avstralija) 5:06.6, 4. Ake Borg (Švedska) 5:26.5, 5. Hatfield (Anglija).

Stalata 4 x 100 m, dame: 1. Amerika (Ederle, Donnelly, Lackie, Wesheley) 4:58.8 (svetovni in olimpijski rekord), 2. Anglija 5:17, 3. Švedska 5:37.

V finalu 200 m prsno za dame je zmagala Marton (Amerika) v 3:33.2.

Tudi v finalu na 100 m prsno za gospode je zmagal Amerikanec Kealoha v 1:13.2.

Stalata 4 x 200 m, gospodje: Prvo tekmovalanje: Avstralija 10:27, pred Anglijo, Francijo in Holandijo. Drugo tekmovalanje: Amerika 9:54.4 (svetovni in olimpijski rekord) pred Švedsko, Japonsko in Italijo. V finale pridejo Avstralija, Anglija, Amerika, Švedska in Japonska.

Prvenstvena tekma Slovan: Slavija se vrši danes ob 9.30 dop. na igrišču Ilirije. To se tekmo se zaključuje tudi drugorzredna prvenstvena sezona 1923/24.

Tanja moštva v Jugoslaviji. Moštvo dunajske Vienne priredi turnejo po Jugoslaviji. Igralo bo v Beogradu in v Zagrebu. 22. in 23. avgusta pa gostuje v Zagrebu eno najboljših moštev kontinenta budimpeštanski MTK. Igralo bo s Concordijo.

Uspek rokoborca Grbiča na olimpijadi. Naš rokoborec Nikola Grbič iz Sombora je dosegel prav lep uspeh. V srednji kategoriji A se je med 27 konkurenti plasiral na 4. mestu. Grbič je izvojeval nastopne borbe: Grbič: Nilson (Švedska), zmaga po 20. min., Grbič: Veure (Švica), zmaga po 2.5 min., Grbič: Vilcins (Letonska) zmaga po 20 min., Grbič: Lindford (Finska), zmaga Lindford po točkah. Grbič: Kozarin (Poljska), zmaga po 3. min. 20 sek. Finale: Grbič: Westerland (Finska). Grbič je v premoči, vendar prisodi razsodišče zmago po točkah Westerlandu.

M. A. Fischer: Spokornica

(Prevod iz francoščine.)

Katrica, mlada dekla pri posestniku Pištoli, je gonila vsak dan tri krave na pašo. Pot jo je peljala okoli zidu samostana «Spokornice».

Prejšnji teden, v pondeljek, so bila vrata, ki vedejo na samostansko dvorišče, slučajno odprta. Katrica se je ustavila, odprla usta na stežaj ter opazovala redovnice, ki so hodile sem in tja. Misliła si je: «To mora biti prijetno življenje v takem-le samostanu. Tem se godi, tem-le nunam! Ni jim treba ne molsti, ne gnoja kidati, ne okopavati rpe, kakor meni. Precej bi hotela biti sestra tukaj... Toda le kako bi prišla v samostan? In zakaj neki pravijo samostanu: Samostan spokornice?»

Uro pozneje je Katrica pomagala svoji gospodinjji pripravljati kruha za prašiče. Pa je hipoma rekla: «Nekaj bi vas rada vprašala. Samo eno besedo... In ta mi noče iz glave, in ne vem kaj to pomeni.» «Katera beseda?» «I no, rada bi vedela, kaj je to: spokornica.»

Kmetica je vrgla v korito prgišče krompirjevih olupkov... «Spokornica? No, to je tako, Katrica... spokornica, to je deklica, ki je grešilo in ki... kako bi ti to povedala... no, ki se tega kesa, ki se za to pokori, razumeš?»

Katrica se je globoko zamislila. «Torej, teta,» je rekla čez nekaj časa, «samostan, kakor je naš, samostan teh spokornic, to je... to je... Kmetica jo je prekinila: «I no, to je samostan, v katerega sprejmejo samo tako, ki je padla, grešila... kako bi ti to brž rekla... ki je grešila s fantom in se potem kesa.»

Ze več tednov se je vrtil okoli Katrice domači sin Janez. Vsakokrat, če je bil s Katrico za hip sam, bočiči na podstrešju, bodisi na podu ali v blevju, jo je skušal objeti. Vselej ga je neprijazno odrihnil. «Pustite me na miru, to sem vam že tisočkrat rekla.» — Parkrat mu je priložila celo zaupnico. Toda v sredo, ko je metala kmetica zrnje kokošim in je hotel «sporediti» Janez Katrico zopet poljubiti, ni bil Katrica več neprijazna. Ta uspeh je dal Janezu poguma. Poinovl je svoi napad istera dne še dvakrat in v četrtek ji je dal poljub, zraven pa še izrazil željo po nadaljnji naklonjenosti. In Katrica se zopet ni branila. Stari francoski pregovor: «Z jedjo raste slast» — se je izkazal, seveda v prenesenem pomenu, tudi v tem primeru. In v petek si je Janez mislil: «Sedaj več ne dvomim. Katrici zaženjam uga-jati.» In sklenil je, da si pridobi še nadaljnjih dokazov Katricine naklonjenosti. «Čuj, Katrica,» je predlagal smelo, «danes večer, ko pojdejo naši spat, bi morda mogla... bi morda mogla priti v mojo kamrico... na pomeneč. Bodi tako dobra, Katrica... Zakaj hočem, da prideš k meni...? I no, zato, ker... hm... ker...» Katrica ga je prekinila: «Nič se vam ni treba mučiti z izmišljanjem kake pretveze. Dobro vem, zakaj hočete, da bi prišla za vami v vašo kamrico... na pomeneč. Ampak povem vam...! Danes večer pridem.» O poldevetih je prišla Katrica k Janezu, ki jo je brž privlel k sebi. Izvil se mu je iz objema. «Čakajte, Janezek, le ne tako naglo! Hočem biti vaša, to je že sklenjena

stvar, in zato sem tudi semkaj prišla. Samo... povedati vam moram prej, da bo danes prvič in zadnjič da boste moj ljubček. Če sem se odločila grešiti z vami, ne delam tega zato, ker hrepenim po tem, in mi je tudi vseeno, s kom se to zgodi... Nekaj sem si vtepla v glavo... Hočem čim prej izstopiti iz službe in iti v samostan «Spokornice». Toda ne morem vendar delati pokore in biti spokornica, dokler nisem grešila, no, ali ne?»

V soboto zvečer Janez ni mogel zaspati. Mislil je na prijetne ure, ki jih je sinoči užival s Katrico. Zal mu je bilo, da je tako mlado in zgledno dekle sklenilo, da se zapre za vse življenje med samostansko zidovje. Nekdo je lahko potrkal na vrata. «Kdo je?» vpraša Janez. «Odprl, Janezek, odprl, jaz sem,» se je oglasilo za vrati. «Jaz... Pa kdo je ta jaz?» «To sem jaz, Katrica...» «Katrica!» Janez je skočil s postelje in brž odrihnil zapah. Katrica je samozljivo povečala oči ter obstala na pragu. «Le naprej, Katrica, nič se ne boj! Hočem biti vaša, to je že sklenjena

roko. «Nikar ne misli, da sem pozabil, kaj si mi rekla sinoči, in znan biti moč beseda. No, torej pojdi dalje in ne boj se, niti dotakni se te ne bom.» In žalostno je pristavil: «Prišla si se poslovit, kaj ne? Hočeš torej že jutri oditi?»

«Za to nisem prišla, Janezek, za to ne,» je jeknila Katrica, «prišla sem ti povedat, da... da... Čuj, ali ti nisem večerj rekla, da hočem grešiti samo zato, da bi se mogla potem kesati?»

«No, tako nekako si rekla.» «In grešila sva skupaj, obadva, kaj ne da...?» «Hm, imaš prav.» «In — od večerj...» «Kaj pa se ti je zgodilo od večerj?»

Katrica si je zakrila s predpasnikom zardeli obraz: «Torej od večerj... od večerj Janezek, se trudim, a naj delam, kar hočem, se ne morem kesati tega svojega greha. Pa sem si torej rekla, da se mi morda v drugi bolj posreči, vzbuditi v sebi kakšen kes, in tako si mislim, če ti ni to preveč proti misli, da bi morda mogla...»

Naročite dnevnik „Jutro“!

Gospodarstvo

Naša proizvodnja medu

Gotovo je znak zboljšanja naših gospodarstev razmer, da se skušajo oživit in razširiti vse panoge gospodarstva, ki imajo pri nas posebne izgleda donosnosti. Med te panoge štejejo tudi sedaj še precej zanemarjeno proizvodnjo medu (strdi), ki je zaenkrat razmeroma najbolj razvita v Sloveniji.

Reči pa, žal, ne moremo, da čebelarstvo v naši državi napreduje. Kakor statistični podatki pokazuje, je v zadnjih treh letih število panjev padlo. Število panjev za letošnje leto je neznamo, pač pa z raznih strani obetajo povoljno proizvodnjo medu, tako kvantitativno kakor kvalitativno.

Iz statističnih podatkov je razvidno, da je bilo leta 1921. v naši državi 533.409 panjev, l. 1922. 516.280 in l. 1923. 494.061 panjev. Čebelarstvo najbolj pada v Srbiji, kjer je bilo svoječasno zelo razvito, posebno takrat, ko je bil sladkor še zelo drag. Danes pa ne producira Srbija dovolj medu in voska niti za lastne potrebe. Hrvaška in Slavonija pridelata medu in voska nad lastno potrebo. Isto velja za Vojvodino. Posebno fira med proizvajata Dalmacija, kjer čebelarstvo ni močno razširjeno. Gojenje čebel je razširjeno tudi v ostalih pokrajinah. Najmanj panjev šteje Crna gora. Precej jih ima Bosna in Hercegovina, kjer ima hercegovski vosk precejšen sloves. Ako uvažujemo majhno površino Slovenije, je njeno število preko 52.000 panjev precejšnje. Tudi je med vsemi pokrajinami države v Sloveniji čebelareja najbolj modernizirana ter ima najlepše izgleda za izdatno donosnost.

Letošnji pomladni pridelek v Sloveniji je bil ugoden po množini in kakovosti. Izvoz v inozemstvo ovirata njegova temnejša barva, radi česar je malo povpraševanje po njem. Pa tudi naše cene ne konvencirajo inozemstvu. Letošnji pomladni med notira 18 do 22 Din na debelo ter 25 do 30 Din na drobno.

Za sloven. med bi prišel v prvi vrsti v poštev avstrijski trg, ako bi ne bila avstrijska uvozna carina tako visoka. V Avstrijo in Madžarsko so svoječasno izvažale med Vojvodina, Hrvaška in Slavonija. Najbrž sedaj tja tudi iz teh pokrajin ne gre dosti medu. Da bi se mogli v najkrajšem času odpreti francoski, angleški in nemški trg, je malo verjetno, ker jih zalaga Amerika z klobrim in cenim medom, Švico zalaga z medom Italija.

Da bomo mogli uspešno konkurirati na inozemskih trgih, bo potrebno dati medu naravnim potom svetlejšo barvo, kakor jo zahteva inozemstvo, obenem

pa se bodo morale znižati tudi cene. Glede barve medu je Dalmacija dosti srečnejša nego Slovenija.

S takimi in podobnimi vprašanji okrog čebelarstva se bo bavil letošnji jugoslovanski čebelarski kongres v Beogradu, ki se bo vršil meseca avgusta.

Industrijska kriza v Zedinjenih državah. Gospodarske prilike Zedinjenih držav so se v zadnjem času nekoliko zaostriale. Po visoki konjunkturi, ki je še pred nekaj meseci vladala v vseh panogah gospodarskega življenja, je nastopila precejšnja depresija. Industrija je večinoma slabo zaposlena in posledica zmanjšanih potreb in industrije na denarnem trgu je močna preobilica denarja, si išče sedaj poti tudi preko morja.

Razmeroma najhujše je prizadeta industrija železa in jekla, katere produkcija je v zadnjih dveh mesecih padla za okrog 46%. Obenem so tudi cene nazadovale. Istotako se nahaja industrija avtomobilov v kritičnem stanju. Dnevna produkcija lahkih Fordovih avtomobilov je nazadovala od okroglo 10.000 na 7500 komadov; pri dražjih avtomobilih je padeč še večji. Na tekstilnih tržiščih je razpoloženje zelo mlačno. V južnem delu države so se morale v bombažnih predelovalnicah izvršiti redukcije mezd. Značilno za kritično stanje je zlasti nazadovanje produkcije bituminoznega premoga, čigar cene že dalje časa slabijo. V premogovni industriji so pred kratkim znižali mezde za 20%.

Delovne prilike v Zedinjenih državah so se torej ponovno znatno poslabšale, kar bo imelo za posledico manjše priseljevanje.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (19. t. m.) Pri nespremenjeni tendenci so danes notirali: Pšenica baška, nova 325 — 332,5.

Priloga knjige
Dr. Jos. Tičar
Nalezljive
bolezni.

Opisi važnih nalezljivih bolezni z navodili za nego bolnikov.

S slikami.
Cena s poštno vred 20 Din 50 p.

Naroča se pri
Tiskovni zadrugi
v Ljubljani,
Prešernova ul. 64.

Strokovnjak za usnje

se sprejme v moderno tovarno za kožo. Spoznati se mora v delo s kromom in vegetabilnim taninom. Samo prvostopne moči, katere znajo samostojno voditi vso tovarno, naj pošljejo ponudbe na oglasni zavod Aloma Company Ljubljana, pod silfro „STROKOVNJAK“.

Parna žaga.

Naprodaj kompletna naprava: lokomobil, polnojarmenik, krožna žaga, brusilni stroj, transmisija. — Naslov pove uprava „Jutra“.

transportna d. d. »Čechoslováa«, Sodna ulica 3, v Ljubljani.

Zanimanje francoskih firm za savinjski hmelj. Kakor doznavamo, se večje število francoskih in belgijskih firm že sedaj zanima za savinjski hmelj nove sezone. To je ugodno znamenje, da inozemstvo pričena ceniti dobro kakovost našega hmelja.

Dobave in oddaje. Pri ravnateljstvu v Subotici se bo vršila dne 9. avgusta osertalna licitacija glede oddaje zemljskih del za razširjenje postaje Brod.

Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 9. avgusta osertalna licitacija glede oddaje gradbenih del. — Pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu se bo vršila dne 9. avgusta osertalna licitacija glede dobave raznega materiala (kemikalij, mila, metelj itd.). — Trgovska agencija v Nikoziji (na Otoku Cipru) bi sprejela zastopništvo za razpečevanje našega lesa na Cipru.

Predmetni oglasi in naslovi so interesantom v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Veterinarska konvencija z Madžarsko stopi sedaj v veljavo dne 20. t. m. Konvencija velja za obe državi.

Začasna železniška konvencija z Rumunijo podpisana. Iz Beograda poročajo: Razgovori med našo in zemunsko delegacijo glede reguliranja obmejnih železniških vprašanj, kakor glede prometa preko Zombolje so končani. Protokol tega dogovora je podpisan od prometnega ministra in bo poslan v Bukarešto, da ga podpisajo rumunski prometni minister. Rumunski delegati ostanejo dalje v Beogra-

du, ker se bodo pričela pogajanja za generalno železniško konvencijo takoj, ko dobe rumunski delegati instrukcije iz Bukarešte.

Prometne omejitve v Bački in Banatu. Subotička železniška direkcija javlja, da so pometne omejitve v Bački in Banatu ukinjene.

Ustavljenje petrolejske rafinerije v Kolínu. Iz Prage poročajo: Češka petrolejska rafinerija v Kolínu je te dni ustavila celokupen obrat in odpustila delavstvo. Glavni vzrok ustavitve so bili produkcijski stroški ki so onemogočali uspešno konkurenco proizvodov podjetja s tujimi enakimi izdelki celo na domačem trgu.

Nemška zlatonovčanska banka. Iz Berlina javljajo, da je organizacijski komite za zlatonovčaniško banko te dni končal delo glede načrta zakona in statutov. Predsednik direktorija DHRZavne banke dr. Schacht in v komiteju zastopani angleški bankir Sir Robert Kinderley sta predložila 12. t. m. načrte s spreminjenim pismom reparacijski komisiji.

Poslano

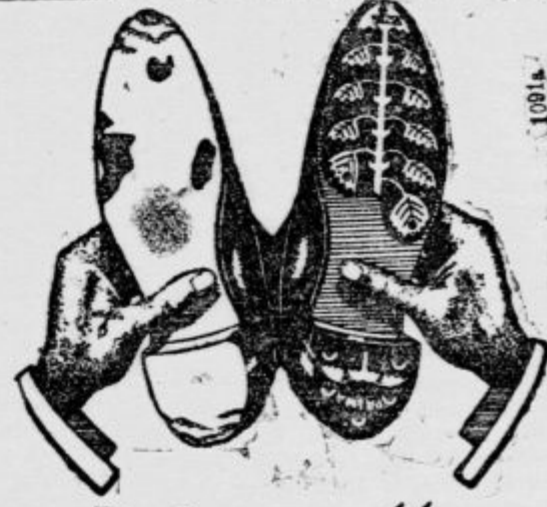
Pisec članka »Dr. Viljemu Baltiču« v »Slovenec« od 19. t. m. je navadna podla duša. Ugotavljam, da sem zvedela o smrti rudarja Fakina šele iz časopisov.

Bled, 19. julija 1924.

Marica Pretnar
Lastnik in izdajatelj Konzorcij Jutra. Odgovorni urednik: Fr. Brošovič. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Rdečilo, solčne
pege in vse nečistosti v obrazu
prežene pri dnevni uporabi prav temeljito edino 1110/a
Ržni sneg!
Cena Din 10.—
Lekarna pri Zamoru, K. Wolf, Maribor, Gospodarska ulica 12.

Veletrgovina
Osvald Dobeic
Ljubljana
Sv. Jakoba trg št. 9
priporoča svoje bogato zalogo raznega dišečega in brivskega mila, zobni prašek in pasto »KALODONT-ELIDA« ter vse druge galanterijske predmete po najnižjih cenah.

Pazite na razliko
med kožnimi potplati in Palma Kaučuk potplati in petami. Prednosti proti kožnim potplati: večja trajnost in vzdržljivost čevljev, elastičnost in ugodna hoja, ter nizka cena.
Zahtevajte edino le »Palma«.

Dr. Ivan Hubad
občni zdravnik in zobozdravnik
v Škofji Loki
zopet ordinira vsak dan od 20. julija dalje.

Franjo Schell
I. jugosl. tvornica blagajn
Maribor, Koroška cesta 31
izdeluje pred ognjem in vltomom popolnoma varno blagajno med vrst in v vsaki velikosti, vseh vrst in v vsaki velikosti, med drugim tudi tresorje za knjige, oklopne blagajne za banke in juvelirje, pakete v vseh izdelavah. Blagajne se izdelujejo tudi po meri in v najkrajšem času.

Dr. Volavšek
ne ordinira do 3. avgusta

Kompanjona
s 150.000 do 200.000 Din iščem za izvrstno uvedeno modno-galantersko trgovino na najprometnejšem kraju Maribora. — Prednost imajo strokovnjaki navedene branže, ki so večji poleg slovenskega tudi nemškega jezika. Ponudbe je nasloviti najkasneje do 10. avgusta t. l. pod »Rentabel« na Oglasni zavod Vostis nasl. Maribor, Siomškov trg 18.

Edino prave »Gaiser« čevlje in lovske čevlje dobite le v novo urejeni trgovini in delavnici
J. BRAJER
27 LJUBLJANA
Turjaški trg (Breg) 1.
Istotako se izdelujejo vseh vrst čevljev po meri in vse vrste trznih čevljev.
Trgovci popust!
Cene solidne! Postrežba točna!

Stara tovarena nogavic in pletenin Ustanovljena 1888
M. FRANZL & SIN
v Ljubljani, Privoz 10. Poštni predal 44.
Lastnik: Feliks Franzl.

Jajca
kupi po dnevni ceni 3560/a
Nakupovalnica jajc v Grosupljem.

Ročne ognjegasne brizgalne EXPRESS
so najboljši in edini domači izdelek.
Preprečile so že več požarov.
Zastopstvo:
VIKTOR BOHINEC
Ljubljana
Dunajska cesta 21.

Mariborska koč na Pohorju
(1080 m).
Primerna za letovišče. Krasna, solčna lega na južni strani Pohorja. Diven razgled. Godovi z igličastim drevjem.
Klima, po zdravnikih dokazano lekovita. Prilika za krasne izlete v najbližjo okolico. Na razpolago 28 sob z 52 posteljami. **Oskrba prvovrstna, hrana obilna.** Povprečna dnevna cena 60 Din. Sezaja: junij — september.
Natančne informacije daje oskrbnitvo Mariborske koč, Maribor, poštni predal 68.

Centralna banka
za trgovino, obrt in industrijo
d. d.
Zagreb, Jelačićev trg 4 (lastna palača)
Delniška glavnica Din 80.000.000.—
Erzjavci: CETROBANKA
Telefon: Devizni odlo: 3-07, 10-78, 13-33.
Nočna služba: 7-78. Monjalnica: 5-56.
Hišna centrala: 2-85, 7-13, 7-96, 11-94 in 12-28.
Podružnice:
Brod n/S., Djakovo, Ivanec, Karlovac, Klanjec, Krapina, Koprivnica, Maribor, Novi Sad, Požega, Ruma, Varaždin in Valiko Trgoviste.
Afilijirani zavodi
v vseh večjih trgovskih središčih Jugoslavije.
Direktne zveze
s prvovrstnimi bankami v vsej Evropi in Ameriki.

Važno za nove in obstoječe industrije!
Tovarna cementa Zidani most prodaja: 2 parna stroja, vsaki po 100 konjskih moči, sistem »Hock«, in 3 parne kotle, 2 po 45 m², znamke »Hock«, in 1 po 90 m², znamke »Tischbein«.
Parni stroji in kotli so v najboljšem stanju in se na željo lahko vidijo v obratu.
Naprodaj je tudi: 2 kolerja (Kollergange) v dobrem stanju in razne transmisije, konzole, lesene in železne jermenice v vseh dimenzijah, parne cevi in veliko drugih strojnih delov. Na zahtevo se pošlje seznam.
Cene so nizke. — Priporoča se osebni ogled.

VATRA-DELAVNICA
za proizvodnjo in popraviljanje transp. akumulatorjev, starter in radio-baterij itd. — Nabijalna postaja za akumulatorje.
Ing. Iv. & F. Domicelj, Maribor, pisarna Wildenrainerjeva ul. 15

Včeraj nas je nenadoma, za vedno zapustil naš zlati
A C I.
Pogreb nepozabnega ljubljenca bo v ponedeljek dne 21. julija 1924 ob 10. uri dopoldne iz Beethornove ulice št. 9 na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 19. julija 1924.
Žalujoči rodbini:
Balotka-Danilo Cerar.

Toplo priporočamo knjigi
A. Novačan
Samosilnik
Vez. 48 Din, broš. 40 Din, pošl. 1-00 Din
I. Lah
Angelin Hidar
Vez. 72 Din, pošl. 1-50 Din
Naročite pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani

Gratis
vožnja v Trst tja in nazaj in to v drugem razredu za vse odjemalce najmanj 1 vagona citron (limon) pri prvi družbi za aukcijo sadja
SAFOA
Trst, Via Torrebianca 21, telegrami SAFOA.
Blagovne aukcije so točno vsak terek in petek ob pol 5. uri otvorjene. — Pojasnilo dajejo filijale spedijske tvrdke CENTROPA in Banca Adriatica, Trieste.

Primite
in izkoristite ugodno priliko, kadar greste v Celje in nakupite si v veletrgovini **R. STERMECKI-CELJE** **sukna** in kangarna za moške, volne za ženske obleke, platna, cefira, blačevine in druge manufakturne robe. Zaloga veljkanska. Cene čudovito nizke, ter si radi tega ogromno denarja prihranite.
TRGOVCI ENIGROS CENE. CENIK ZASTOJNI.

Veaka beseda 50 par

Mali oglasi

Za "Dopisovanje" in "Sentivo" se računa vsaka beseda 1 Din. — Priobčujete se le mali oglasi, ki so plačani v naprej. Plača se lahko tudi v znakih. Na vprašanja odgovarja uprava le, če je vprašanje priložena znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (3 Din).

Obiti

Izučen mizarški mojster
z vsem potrebnim orodjem za več delavcev, z zalogo izdelkov in nekaj gotovine, se radi pomenjkaša prostora šel zidati v drugem mizarškem mojstru, ki razpolaga s lokali. — Ponudbe na upravnostvo "Jutra". 14725

Slike za legitimacije

Izdeluje najhitreje fotograf Hugo Hibber, Ljubljana, Valvasorjev trg 7. 1828

Poselje

Zasebno učilišče za strojeписje
Črna ura 6 Dn. G. Petac, Ljubljana, Rimska cesta 17. I. nadst. 14765

Službe (dobe)

Stenografinja
in strojeписka, večja slov. in pomočnica, samo provratna, se sprejme. Znanjem italijanščine ima prednost. Naslov pove uprava "Jutra". 12697

Učencec

močan in zdrav, z dobro šolsko izobrazbo in tudi posebnimi starost, se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri Franjo Zagor v Opčincih. 14653

Sodarja

veščega za izdelovanje sodov iz mehkega lesa in z lesnimi izdelki, sprejemno. — Ponudbe na naslov: Moester, tvornica lesa, d. d., Zagreb, Va Kanalu 41. 14649

Več delavk

za lahko akordno delo, event. tudi na dom, se sprejme. Plača 500 Din mesečno, vsa okriba, službena obleka in obutev v hiši. Dr. Lovrenčič, Vrhnika. 14758

Lesni manipulant

z dolgoletnimi spravevali, dober kalkulanti, samostojen in zanesljiv, se sprejme na vodilno mesto pri delniški družbi v Ljubljani. Službena odnosa; službeni popojli po domače. Oženjenim se sv. da stanovanje. — Natančne ponudbe z referencami pod "L. P. D." na upr. "Jutra". 14643

Vajenca

sprejemni za trgovino z mešanim blagom v Ljubljani, brez okriba. — Naslov pove uprava "Jutra". 14520

Poslovođa za trgovino

z mešanim blagom, večega manufakturne, specerijske, železnice, usnja in droberije, sprejme tvrdka Norb. Zanier in sin, St. Peter v Savinjski dolini. 14494

Sofer

ki bi občasno opravljal službo lovača, se sprejme. Plača 500 Din mesečno, vsa okriba, službena obleka in obutev v hiši. Dr. Lovrenčič, Vrhnika. 14758

Celst

za salonski orkester, se išče. Naslov pove uprava "Jutra". 14781

Miajši trg. pomočnik

z detele, se sprejme s 15. avgustom. Ponudbe pod značko "Marijiv" na upr. "Jutra". 14734

Krepak in marljiv deček

z dobriimi šol. spravevali, ki ima veselje do trgovine, se sprejme v trgovino mešanega blaga. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Učencec". 14735

Trgovski sodružnik

mešane stroke, dober manufakturnist, se sprejme pod ugodnimi pogoji pri tvrdki Radio Pelak v Ormožu. — Reflektira se samo na boljše moč. 14728

Službe (iščejo)

Gospodična
1856 mesta kontrolistinja ali strojeписka. Ponudbe na upr. "Jutra" pod "Začetnica 21".

Absolviran Jurist

z prvimi izpitimi, išče primerno službo. — Event. ponudbe na upravo "Jutra" pod šifro "Loves". 14603

Kot učencec

želi vstopiti v trgovino z mešanim blagom izletni deček, Naslov: Josip Langerssek, Maribor. 14593

Carinski uradnik

s pravico na posredništvo, trgovsko izobrazbo, z enajstimi leti izkušenj ter spredeljevalno prakso, želi vstopiti v večje podjetje. Cenjene ponudbe na: Aloma Company, Ljubljana. 14580

Lesni manipulant

kot skladničnik ali prejemalec in nakupovalec, dobro izurjen, s najboljšimi dolgoletnimi referencami — želi službo za takojšen nastop. — Ponudbe na upravo "Jutra" v Mariboru pod "Strokovnjak 36". 14575

Vzgojiteljica

z znanjem srbinščine in nemščine, išče primernega mesta. Cenj. ponudbe pod šifro "Vrvoja" na upravo "Jutra". 14502

Prodajalka

išče službo v modni trgovini. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Modna". 14774

Službo trg. poslovodje

išče soliden trgovec (osebjen) izurjen v manufakturni, specerijski, galanterijski in železninarski stroki ter ima večletno prakso v manipulaciji lesa. Po potrebi asist. kaveljci. — Ponudbe pod "Podjeten" na upr. "Jutra". 14773

Inteligenten

trezen in zanesljiv gospod, kot nakupovalec in prejemalec blaga, nastopi lahko takoj. — Ponudbe na upravo "Jutra" v Mariboru pod "Zanesljiv". 14786

Absolvent

knjigovodstvenega tečaja — več trgoveškega računstva, korespondence, slovenske in nemške stenoγραφije, išče službo. Ponudbe pod "Akademik" na podružnico "Jutra" v Mariboru. 14782

Učenka

s fruzadno mešansko šolo, išče primernega mesta v trgovini kot učenka v mestu ali na deželi. Ponudbe je poslati na upravo "Jutra" pod "Učenka 15". 14753

Gospodična

ki je že dolgo časa službovala kot blaginjska restavracija in trgovin, išče primernega mesta. Gre tudi k otrokom. — Ponudbe pod "Blaginjska 20" na podružnico "Jutra" v Celju. 14729

Knjigovodja

samostojna, dober bilancist, z večletno prakso (Muhovec), želi prenesti službo. Cenj. ponudbe na upravo "Jutra" pod "Mahovec". 14746

Vodja pisarne

dober knjigovodja, z večletno prakso, želi spremeniti službo. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Samostojen". 14747

Pianistinja

išče mesta. Ponudbe z navodno popojve se prosijo na upravo "Jutra" pod "Orkester" 14757

Trgovski pomočnik

mešane stroke, starejša moč, želi prenesti službo. — Reflektira kot skladničnik h kakem večjem podjetju ali pa prevzema podružnico mešanega blaga. Nastop 1. ali 15. avgusta. Cenj. ponudbe prosim na upravo "Jutra" pod "Stalno mesto". 14751

Ograjne stebre (kostonj)

proda Ludvik Heršič, Ljubljana, Friskovc. 14607

Trgovska špec. oprema

malo rabljena — se ugodno proda. Vprašanja pod šifro "1000" na upravo "Jutra". 14601

Motorno kolo

Urtokeocah, v stanju kakor nov, 3 in pol PS, z 22 prestavi, ugodno proda. Josip, Senica, Domžale. 13990

Travnice

nekoliko vagonov dobro uporabih 5, 7 in 9 kg (po 1 u) težkih, se takoj proda od skladničca. Ponudbe pod šifro "Poceni" na upravo "Jutra". 14427

Ford-auto

v najboljšem stanju, se po zelo nizki ceni takoj proda. Naslov pove uprava "Jutra". 1824

Angleški motocikel

s 3 brzinaimi in priklonim sedenjem, prodam radi odpotovanja po izrodno nizki ceni. — Ogleda se v garaži Gorec, Vegova ul. 14676

Stroj

za izdelovanje cementne razne strojne opake, skoraj se nerabljena, je po zelo nizki ceni naprodaj. Ponudbe na naslov: Jurij Ferenc, zidar, kmetički mojster v Trbovljah. 14654

Suhih mehkih drv

to je odpadkov od žaga, se suših na motor, okoli dva vagona, proda Električna žaga Gabriel Oblak v Logatcu. 14647

Znižane cene za otroške vozičke!

Novi modeli. Poslužite se izdelkov domače tovarne otroških vozičkov in dvočkolov "TRIBUNA" F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta 4. Istotam se dobijo po nižani ceni nova dvočkolesa, mali pomočni motorčki, šivalni stroji in pnevmatika. Sprejemne, prodajalnice postavljene za enajsturno s ogledom in ponikanje dvočkolesa, otroških vozičkov, šivalni in razni drugi stroji. — Prodajajo se tudi na obroke. — Ceniki franko. 1026

Katica, povej mi,

kje si kupila posodo? Ali ne veš, da se kupi najboljšje pri V. C. in u, Maribor, Glavni trg? 1056

Biljard

"Selfert", se radi pomajnkata prostora proda. Istanak se prodajo steklenice (buteljke) od konjaka in druge. Vpraša se v kavarni Central. 14596

Suha drva

odrezke od parket, bukova in hrastova, prodaja po nižani ceni Ivan Šišk, tovarna parket in parna žaga, Ljubljana, Metelkova ulica št. 4. Pri odjemu vsaj enega voza dostavim late na dom. — Kupuje se tudi vsako množično hrastovih in bukovih hlodov za žago, po najnižjih dnevnih cenah. — Ponudbe z cenami in kvalitete in množine franko vagon. 14895

Osební avto

16 HP, 4 sedeži, se proda za 35.000 Din. Ponudbe na podružnico "Jutra" v Mariboru. 14775

Len fotografij aparat

13 x 13, prodam. — Naslov pove uprava "Jutra". 14779

Daljnjegid

(Zela), naprodaj. Kje, pove uprava "Jutra". 14722

Hrastove deske

v vsaki množini, popolnoma suhe, 7 let stare, dolžina 2, 3 in 4 m, debelina 30 mm in 40 mm, se po ugodni ceni prodajo. — Jos. Stadler, Ljubljana, Sodna ulica št. 11. 14735

Dirkalna kolesa

proda Gustav Pečnik, Stožičeva 47, P. Jezica. 14716

Hrast, smrekove hlode

v normalnih dolžinah in v debelinah nad 30 cm, kupimo vsako množino, najraje na progi Židani most-Brežice. Ponudbe z navodno cenami, množine in kraja, kjer se isti lahko ogledajo, prosimo na naslov: And. Jakli, Krmelj, Dolensko. 1017

M. Geršak & Komp.
Ljubljana, Kongresni trg 10.

Suhe gobe, brinjevo olje in fižol kupuje po najnižjih cenah ter prosi za povzornice ponudbe tvrdka Fr. Širo, Kranj. 1117

Prešo in plahto za seno kupim. Ponudbe pod značko "Senopreša" na upr. "Jutra". 14684

Motorno kolo od 1-5 HP, kupim. Ponudbe z navodno ceno je poslati na upravo "Jutra" pod "2000". 14778

Mašine kupuje
vsako množino

Srečko Potnik in drug
Ljubljana, Metelkova ulica 13.

Suhih bukovih drv kupim 100 vagonov proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe franko, nakladarna postaja pod "Drva" na podružnico "Jutra" v Mariboru. 14785

Transmisija jermena

rabljena, 3-12 cm širine, kupim. Ponudbe z navodno dolžino na upravo "Jutra" pod "Gotovina". 14783

Hruškov okrogel les

popolnoma zdrav, ne zavričeno, od 2 m dolžine in 30 cm premera napred, kupim več vagonov. Odra se le na ponudbe v vagonskih množinah z navodno ceno za m³ franko vagon. P. Hiteršperger nael, lesna trgovina v Celju. 14727

Voz

zapravljen in en voz za lažjo vožnjo, se takoj kupi. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Voz". 14759

Motorno kolo

dobre znamke, nove type, močno največ do 2 in tri četrt HP, s tremi prestavi, takoj kupim. Ponudbe z navodno omenjenih stvari ter ceno na upravo "Jutra". 14729

Nepremičnosti

Le «Posest»
Realiteta pisarna, d. o. o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 24

Vam nudi pri nakupu najugodnejšo
to najraznovrstnejšo rabno vsakovrstnih vil stanovanjskih in trgovskih in obrtnih hiš, kmetijskih posestev, graščin, žag. mlinov, stavbnih parceli. 1022-a III

Hiša

enonadstropna v sredini mesta, z lepim sadnim vrtom, solinca lega, se proda. — Lepo stanovanje takoj, ost. lesni na razpolago. Ponudbe na upravo "Jutra" pod šifro "Hiša 3". Posredovalci izključeni. 12821

Les

bukov, hrastov in kostanjev, stoji na posesti čez 50 ha, v bližini proge St. Janja-Trbovlje, se prodajo. — Pojavila naj se zabavajo pri upravi "Jutra" pod šifro "Les". 14340

Malo kmetijsko posestvo

v Sromljab pri Brežicah je naprodaj za 40.000 Din. — Dopise pod šifro "Sromljab" na upravo "Jutra". 14182

Dve hiši

priljubljeni za trgovino ali obrt, pri četrto ur oddaljeni od Ljubljane, sta naprodaj. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Lepa lega". 14676

Gozd

najraje bukov ali hrastov, zrel za sekanje, kupim. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Gozd". 14623

Hišico

le s prastim stanovanjem ali stariimi prostor v Ljubljani, oziroma neposredni bližini, kupim. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Kupec". 14602

V najem se da hiša

z gospodarskim poslopiem na prometni cesti na Jesenicah, pripravna tudi za trgovino ali drugo obrt; ev. se tudi proda. Naslov pove uprava "Jutra". 14503

Stavbna parcela

se enodružinsko hišo v Ljubljani ali v predmestju, na suhi zemlji, se kupi. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod šifro "Zagreb". 14772

Krasno posestvo

3 orali vinograde, 6 oravov sadonovnika, 5 uliv, veliki travniki, 3 hiše, velik tvenar, ob okrajni cesti pri Mariboru, se ugodno proda. — Ponudbe pod "Rodna zemlja" na podružnico "Jutra" v Mariboru. 14783

Redka prilika!

Prodajam žago vencičanko (Kreutzgatterage) s kovadilico, hišo s štirimi stanovanji, novo zidano in s opako krito, povod elektr. razsvetljava; vse v dobrem stanju in na zelo prometnem mestu, brez konkurence. Dve minuti od postaje Koze-Fram. Cena 250.000 Din. Josip Sernko, Raščje št. 33 pri Mariboru. 14787

Posestvo

v predmestju Ljubljane, s dobro izočo trgovino, ugodno naprodaj. Naslov pove upr. "Jutra". 14751

Tovarniško poslopje

novozidano, na deželi, bližina kolodvoru, naprodaj za vsako ceno. Naslov pove uprava "Jutra". 14750

Stavbišče za vilo

pod Tivoljem, se proda po zelo nizki ceni in pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod "Ugodno" na upravo "Jutra". 14463

Hiša

s lepo svetlo delavnico v sredini Ljubljane, se takoj proda po jako ugodni ceni. Ponudbe pod šifro "Hiša" na Aloma Company, Ljubljana. 13957

Fletkan dom

podoben vili, poceni napredaj blizu tramvaja na glavni prometni cesti z vpljano trgovino, velikim vrtom in prebitim stanovanjem. Milko viš, Moste 79. 14715

Hiša z gostilno

v Ljubljani, valed selitve zelo ugodno naprodaj. — Naslov pove uprava "Jutra". 14748

Lepo posestvo

z gostilno, trafiko in trgovino, 16 oravov vinograde, uliv, travnikov in gozda, štrto ure od železniške postaje, se zelo ugodno proda. Naslov v podružnici "Jutra" v Mariboru pod "Dobričkanono". 14481

Posestvo

lepo in garantirano dobičkonosno, okoli 20 oravov, vol ure izven Maribora, v naj lepši ravni, lepa prostonarna stavba, s širim in mrtvim inventarjem, letošnjim pridelkom, se proda pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Naslov dobi samo resca kucec v podružnici "Jutra" v Mariboru. 14705

Trgovino

na prometnem kraju na deželi, z mešanim blagom, se vname v najem ali kupi. — Naslov v podružnici "Jutra" v Mariboru pod "Resnost". 14659

Pekarijo

in gostilno ali samo pekarijo kupim ali vname v najem. Naslov: Šivar, Ljutomer. 14659

Restavracijo ali gostilno

vzajem v najem, eventualno tudi pri kavelji do 25.000 kron. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Restavracija". 14736

Lokal

primeren za trgovino in eno sobo dam v najem v predmestnem kraju, kjer ni trgovine. — Primerne za invalida ali otroka. Ponudbe na naslov: Janez Plahutnik, poštno letošče, Kranj. 14755

Hlev

za 2 konja, poraben event. za skladišče, v sredi mesta, se odda s souporabo dvočrtni. Pripravno tudi za obrtnika. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Prilika". 14741

Gostilno ali šp. trgovino

(v ljubljabi obino skupaj) v Ljubljani, vzajem v najem. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Gotovina 100". 14700

Stanovanja

Opremljena soba
se odda gospodu. Naslov v upravi "Jutra". 14702

Prazna soba
5 x 5 m velika, v novi hiši na Slovenskem trgu, se takoj odda. Naslov pove upr. "Jutra". 14664

Dve veliki sobi

za pisarno — na dvočetnem traktu — se oddata s 1. avgustom v Dalmatinski ul. 15. 14614

Čedno sobo

v sredini mesta, z dobro domačo hrano, išče gospod. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Soba". 14640

Zamenjam

lepo stanovanje s 3 sobami, kuhinjo in pritiklji, električno razsvetljavo, v Mariboru, z enajst (event. z 2 sobama) v Ljubljani. — Ponudbe pod šifro "Solčno stanovanje 3" na upravnostvo "Jutra". 14445

2000 Din nagrade

dam osamu, ki poseduje ali odda stanovanje 2-3 sob s kuhinjo, v mestu, zakons

CASINO DE ZAMET

Slavenski „Monte Carlo“

Svake srijede i subote
velika svečana zabava

Svaki dan čajanka
od 16 do 19 sati.

izmedju
Sušaka i Opatije (Abbazia)

uz sudjelovanje najboljih umjetnika
opere, operete i komedije.

Dvorane otvorene
od 15 sati do 2 sata u jutro.

na Jugoslavenskom teritoriju.

1927a

KOSTA VUKAŠINOVIĆ palača Ljubljanske kredit. banke

Prporoča veliko izbiro modernih moških, ženskih in otroških **čevljev** Samoprodaja tovarne „PETOVIA“, „F. Z.“ „POPPER“, „TIPTOP“
Glede kakovosti in finosti ima blago svetoven sloves.
Cene strogo solidne! 1072a Postrežba točna!

Tovarna lončenih peči

v Jugoslaviji išče samostojnega, v vsem v tej stroki izvežba- **obratovodjo**, ki mora imeti nega pri kaluparstvu (modeliranju), pri obratitvi (Formen) in pri pravilnem znanju žganja. — Ponudbe z navedbo place in sedanjega službovanja je poslati pod „Tovarna peči“ na Aloma Company, Ljubljana. 3913a

Prvovrstni sodi

v vseh velikostih, dobavlja takoj in poceni mehanična sodarna
R. Pichler & sin
Maribor
3553a

Naznanilo.

Trgovska banka, d. d. v Ljubljani

naznanja

da je **otvorila** dne 15. julija t. l. svojo podružnico v Ptuj, Panonska ulica št. 3, in bo **otvorila** dne 21. julija t. l. svojo ekspozituro v Logatcu v hiši g. Hodnika, blizu kolo-dvora, priporočuje se za vse v bančno stroko spadajoče posle.

3569a

Fotografski papir iz tovarne **KODAK LTD.** je nedosegljiv po kakovosti! Generalno zastopstvo in skladišče za SHS: **ISO WEISS** ZAGREB, Palmotičeva ulica 66. 19101

Tonček
toliko Ti rečem, kupuj pri trdki **H. Šinkovec nasl.** K. SOSS, LJUBLJANA, Mestni trg št. 19
za ženo in deca, pa boš solidno postrežen. 1085 III

Opekarski mojster

se išče za takojšnji nastop v veliko parno opekarno. — Reflektanti, ki so v izdelavi zareznih strešnih opek in v to stroko spadajočih del najboljše izvežbani, imajo prednost. — Ponudbe je poslati pod „Parna opekarna“ na ALOMA COMPANY, Ljubljana. 3913a

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska dolavnica
IVAN BRICELO
Dunajska cesta 16
se priporoča. 35
Izvršitev točna. Cene zmerno.

Dekliški zavod „VESNA“ v Mariboru

sprejema dekleta iz dobrih rodbin. V zavodu je moderno urejen internat, obrtna in gospodinjstva šola. 3436a
Prospekti so pri vodstvu na razpolago.

OSKAR GUDAC — SUŠAK

ODPRAVNO PODJETJE — SPEDITER
sprejema vsakovrstno blago za prevoz po železnici in po morju. Poseduje veliko in suho skladišče ter sprejema tudi večje množine blaga v shrambo.
Prispelo blago prevzema in odpravlja s postaje ali z ladje še istega dne.
Izkustvo, pridobljeno s petindvajsetletnim delom v tej stroki, jamči za točno in solidno izvršitev poverjenih opravkov.
Poslovnica in skladišče v poslopju ex „HOTEL SUSAK“, Tvornička ul. 14.
Telefon interurban 64. 3575a

Modna manufakturna trgovina

Janko Češnik

3459/a

Ljubljana, Lingerjeva - Stritarjeva ulica
prodaja

vsled preida letne sezije svoje ostalo zalogo po jako znatno znižani ceni.

Maribor, Aleksandrova cesta št. 19
Škerbec & Gaspari
Nabrojše in najcenejše špererske in kolonijalne blago, kakor tudi prvotno ba-naske moko nudita le 3487/a

Soba! Lepa pisarniška zračna soba s centralno kurjavo, električno razsvetljavo in posebnim vhomom v sredini mesta, se odda s 1. avgustom. — Istotam se proda lepa pisalna miza in omara. Ponudbe pod „Soba“ na Apolo, Stari trg 19/II. 3920a

Ugodna prilika za nakup mlinске oprave.

V opuščenem valjčnem mlinu na Količevem pri Domžalah se proda vsa mlinška oprava, v dobrem stanju, po nizkih cenah.
5 valjčnikov 340 500 500 650 800
200 240 420 240 200
2 para umetnih in navadnih kamnov 110 cm, razni snalilni in čistilni stroji z mešalnico, cilindri z vsemi pripadajočimi deli. Prodaja se skupno in posamezno.
LJUDEVIT MARX, tovarna lakov, d. d. 3338-a
Domžale pri Ljubljani.

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 46
Telefon št. 379 mestni tesarski mojster Telefon št. 379
Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrejša za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.
Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
Parna žana. Tovarna furnirja.

Slaščičarji, medicarji in kožarji!

Amerikanski syrur v sodah in manjših količinah oddaja najceneje

Zovarna kantitov Franc Rozman Co., Maribor

3424a Aleksandrova cesta 57. Tel. 463

Uradno koncesionirano podjetje za zgradbo vodovodov, hišne inštalacije in centralne kurjave

Telef. 621. **ANTON KOSER** Telef. 621.
LJUBLJANA Aškerčeva ul. 17.
Projektiranje mestnih in občinskih vodovodov in kanalizacije. Oprema kopalnic, pralnic, klosetov itd. Preračuni in projekti za vse vrste centralnih kurjav. Inženjersko strokovno vodstvo pisarne. Projekti in montiranje vodnih turbin. Trgovina inštalacijskega materiala in armatur. 1829 a

Veletrgovina z manufakturnim in tekstilnim blagom

VILIM PICK, MARIBOR
Aleksandrova 26 (Telefon 334).
priporoča trgovcem, da si v lastnem interesu ogledajo skladišče novodošlega pomladanskega in letnega blaga po brezkonkurenčnih cenah.
Na skladišču se dobiva vedno češko in italijansko blago.
V veliki Izberi svileni robci.
Na velikol! 1048a Na velikol!

Erman & Arhar
Št. Vid nad Ljubljano
Splošno mizarstvo, izdelovanje žaluzij, - - - rolo itd. - - -
Popravila se sprejemajo

Šentjanski premog
vseh vrst in vsako množino, v čisto opranem stanju nudi, za takojšnjo dobavo
Prodajni urad šentjanskega premogovnika **AND. JAKIČ**
Ljubljana, Krakov trg 10 1018-a

EVGEN LOVŠIN

„RUDE IN KOVINE“
LJUBLJANA, Miklošičeva ulica št. 15.
Telefon št. 727. Orzjavl: Rude
Zagreb: Preradovičeva ulica št. 23. - Telefon 26-80.
Beograd: Jovan T. Marković, Karađorđeva ulica, palata „Bristol“. Telefon št. 668.
Cink, svinec, kositer, baker, svinčena pločevina, cinkova in pocinkana pločevina Cinkarne d. d., Celje, žveplenokisla glina, katran itd.
Kupujemo po najvišjih cenah: stari baker, stari svinec, remelted-cink, kovinaste ostanke itd. 1061-a

VINO
PODRUŽNICA
vinarske zadruga
„LJUTOMERČAN“
za ljutomerski in ormožki okraj v Ljubljani, Stara pot št. 9 poleg vojaške bolnice
nudi svoja zajamčeno pristna ljutomerska vina po ugodnih cenah in pod solidnimi plačilnimi pogoji.
VINO 450/a

Ljubljanska posojilnica

R. Z. Z. O. Z.
v novopreurejenih prostorih
v LJUBLJANI
Mestni trg št. 6
obrestuje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po **8%**
Večje in stalne vloge z odgovodnim rokom obrestuje tudi više po dogovoru.
Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev.
Posojila daje le proti popolni varnosti na vknjižbo, proti poroštvu in proti zastavitvi. 1841/a

SINGER ŠIVALNI STROJI so na vsem svetu poznani kot najboljši
Singer šivalni stroji, Bourne & Co., New York 709/a
Ljubljana, Selenburgova ul. 3
Predaja na obroke

Centrala za SHS:
Zagreb
Maruličeva ul. 5
Zastopstva v vseh mestih